Notes

Enquête

№ 2.

knyg. № 2.

Dienynas

nuo

Rugsėjo m. 1913 m.

iki

Spalių m. 1914 m.

Kun. Stanislovo Povilanio.

1913 metai.

Rugsėjus mėnuo (September).

1. Nedėlia - Abelinose. Puiki saulėta diena. Atėjus ukės mergaičių mokyklei į bažnyčią apie 10 val.; atlaikiau skaitytą mišią šv., po mišių perskaičiau Evangeliją - tuomi ir ~~sapi-~~ parbaigė šios dienos pamaldos. Prieš pat dar mišių vedėja mokyklės užprašė į mokyklę ant arbatos, pietų ir vakarienės, sako mat nekant kle-bono o pas Jas mokyklei jau užsakyta; ant pietų apie val. 1 prižadėjau nueiti. Jau besirengiant eiti į mokyklę atėjo manęs vadinti p. Steikunaitė Zofija. Pietus valgiau su mokyklės pardėtinėmis, pagaminta ir papuošta gana su skone (4 darymai). Netrukus po pietų - aš, pardėtinė p. Marija, kuri tai ben-ki vyresnia, 3 Steikunaitės ir 5-6 mergaitės darininkės - važiavome dviem laivelin ant ežero pasivaži-nėti. Dalis gi likusių mokynių išėjo pasivaikščiot į mišką. Pervažiavę ištisai ežerą - miške išlipome. Norėjome susieti su vaikščiojančiom mokinėm, bet mat drauge visos dainai skandžiai padainavę - nepavyko, balės mat šlapios. Mergaitėms padai-navus ir sutarsius keletą ratelių - tuo pačiu keliu grįžome į mokyklę apie val. 6. Pagrįžęs išgėriau nit 3 puodelius arbatos - mat ant galo buvau pavar-gęs. Po arbatos norėjau atsisveikint, pardėtinės norė-jo kad užsilikčiau iki traukinio. Kadangi sunku bu-vo atsisakyti nuo visų malonių maldavimų tarp pardėtinių tarp ir mergaičių, sutikau paklausy-

dainų ir pasilinksminimo mergaičių. Mergaitės nusišypsoti kad pasakyčiau prakalbą - nesutikau nevą. Dainavo pagal gaidą bet be gaidų labai gražiai: „Tolyn", „Širvoj", „ant kalnų karklai" ir k.; ėjo pagal gramofoną ~~marš~~ maršą su figuromis - (pirmą syk matau - gražu); žaidė „norim miego", vairiais budais; Aguonėlė irtt. Malonu žiurėti bet laikas ir eiti - stoju tarp į mergaičių akių, prakalbu į jas keletą žodžių (kaip į jas atsišaukus arba geriau užvardijus, reikalingumą disciplinos, auklėjimą valios, irtt.) padėkavoju, ir prašau nedarmoti „Sudiev Lietuva", nes keletos mat valandų išvažiuoju į Piterą. Su padėtinėmu atsisveikinęs, mergaitėm linktelėjus galva, peržengiu malonios mokyklės, su skausmu širdies, sleūkstį ir stuknoj čia lydžiamas kaukui į kleboniją. Jaučiuosi jau no arbatos blogai, verdas užsidegęs, kryžius labai sopa. Su klebonu kiek pasikalbėjęs einu prieš kelionę porą valandų pasilsėti. Miegas neina, tai karšta tai šalta, galva užia. Ant galo kiek prisnūstu žadina val. 11, keliuos kaip girtas, nors bijau kad nesusirgčiau bet gi važiuoju į Abelių stotį.

2. Paldieniskas į Peterburgą. Iš Abelių išvažiuoju 1 val. naktres (III kl. 6 20 k), sustinka draugus Tamašaitį ir Miškauską - Kaunišiai ir Daitydė - Sejniškis. Kalkunuose buvome ~~iki~~ ~~geriau~~ arbatos po 2 naktres; naktis kiek drolžiai miglota. Kalkunuose ant pirmojo greitojo traukinio negavome vietų, ant antrojo gi draugai do gavo III kl. o aš turėjau dapirkti II kl. biletą (prie bileto III kl. dačuokėjau prie kurjero do 6r. 30 k). Įsėdęs tuoj atsigulian, miegas niekoks, atsikelian apie 8 val., jaučiaus kiek sveikesniu. Tame kurjere važiavo dar keletas draugų,

važiavo trex pat ir musų profesor. kun. Trzeciak. Val. 10 geriau arbatos vagone-hotele (stiklas arbatos 15 k.) į Piterą pribuvęs apie 1 val. dienų, tuoj sėdau ant tramvajaus, paskui ant konkos ir nuvažiavau pas seserį, kur radau ir motutę prieš 3 dienas atvažiavusią į Piterą. Ant arbatos atvažiavau į akademiją. Savo kambaryje radau apsigyvenusius kun. Novicki ir Taškuną. Draugas Novickis būdamas nuo pardėti-nių paskirtu į aptiekininkus, prašė kad aš užimčiau jo vietą - nesutikau; tarpkad Novickis perėjo į aptiekininko vietą o aš pasilikau su Taškunu. Po pietų draugų buta vaikščioti. Šilta diena.

3. Utarnikas. Nors mažai saulėta bet gi graži diena. Kelemes val. 6. Po pietų kun. Bučum inspektorium intrinkant išrinkome draugą Bumšą - ažu knygininką. aš atsisakiau nuo priedermių protoplastos, kurią pavedžiau draugui Kliknai. Vakare rekolekcijų

4 Sereda. Graži saulėta diena +15°R. Naktį labai blogai miegojau, atsikėliau kažkas sudaužytas. Rekolekcijos vakar prasidėjo - Veni Creator - Conferenzia, Benedictio cum SS-mo. Val. 4 išpažinties. Po arbatos pradėjo šaltis imti, pasidarė negera, po poterių vakarinių tuoj nuėjau gulti. Naktį karščiavau, bet vis gi šiaip taip miegojau.

5. Ketvergas. Rekolekcijų užbaigą. Kelemes 6. Po arbatos tuoj ėjau į infirmeriją ir atsigulau. Karštis kilo iki 39.2°, bet gi skausmų neturėjau jokių. Vakare val. 8 po telefonu buvo užprašytas gydytojas Biron (savasis mat do nepagrįžo po vakacijų), kuris sakė būk tai influenzija, kuri gerai ligonį nusilpnina. Šiandiena buvo solemnis Missa „De Sp. S." - laike vysk. (Rektorius) Ciepliak, po mišių aktas - skaitė prof. Cesnys - (kas tai de gratia). Po pietų buvo bus vaikščiojimas į botanišką sodą.

6. Pėtnyčia Infirmerijoje. Karštis nupuolė žemiau normos 35.9°, jaučiuos labai silpnu, nei poterių kalbėjau nei su šv. mišiom nebuvau. Valgis ant dietos. Vakare linojo, vėjuota.
7. Subata Infirmerijoje. Brevorį kalbėjau bet su mišia eiti negalėjau. Diena be saulės. Vakare buvau kiek atsikėlęs, kojos nenori klausyti.
8. Nedėlia Infirmerijoje Graži diena. Su mišia buvau, bet vis gi dar silpnu jaučiuos. Apie val. 5. parletorijoje atlankė motyna su seseri. Norš nenorom bet gerai apsitaisęs mėjau į parletoriją. Pirmas dienas spirito trindamo mane aptiekininkas, šią vakarą gi pats gerai išsitrinian ir prakaituotus atmainian rubus.
9. Paldienikas Infirmerijoje. Kiek vėjuota, graži saulėta diena. Pietūs val. 6½ ryto, arbata 9. Val. 10 - egzekvijos ir Suma užu a.a. Žemaičių vyskupą Cyrtovtą, mirusį po operacijos Berline, šiandien parvežtą, kavojo Kaune. Ant sumos buvau, laike inspektorius kun Bučys, asistavo, žinoma, kunigai; užsibaigė prieš 12 val. Pietus 1 val., po pietų vaikščiojimas į hygienos ~~vystavą~~ parodą. Paroda labai didelė, visos ir aplamai nesuskubau apeiti. Šiandiena, kaipo paldienike užu įėjimą mokama po rublį, mes gi kaipo ekskursija mokėjome tik po 5 kap. Pagal kun. prefekto Voyeikio rnrijatvos - nuėmė musų visų fotografija. Val. 5 ten pat užsimokėję po 12 kap. ėjome į kinematografą. 3/4 Alma pagrįžome 7 val. Po vaikščiojimo daug jaučiuos sveikesniu.
10 Utarnikas Infirmerijoje. Vėjuota visi diena. Beveik visa diena pralesdžian ant kojų - mažai dienų gulėjau. Parašian į kavintę ir į Montausą laiškus.
11 Sereda Infirmerijoje. Vidunaktyje pajaučiau-

šaltį, laužymą kaulų. Apsirkojęs storai negraž
vienok sušartan - pradėjau karščiuoti. Mišių š
vargais galėjau atlaikyti, paskui tuojaus atsigulia
Visą dieną vargino karštis, kuris buvo kilęs iki 39,6°.
Vengleryčini apsirgus dezinterija buvo išreikalautas
gydyt. Bironas - vakare. Gydytojas davė kokios tai
miltelius. Naktį pradėjau labai prakaituoti,
nuo karščio net liežuvis suskilo. Diena vėsi,
vidudienyje palijo, vėjuota.
12. Ketvergas Infirmerijoje. Vėjuota saulėta
kartais diena. Nei su šv. Mišiom nebuvau nei
breviorians kalbėti galėjau. Karštis mažai
pamažėjo 38,5°; 38,9°. Po pietų dar kartą draugai
ėjo į hygienos parodą.
13. Pėtnyčia Infirm. Kartais saulėta, vėjuota, vėsi
diena. Karštis žymiai nupuolė - 36,4°. Po pietų
buvo gydyt. Bironas - prirašė vaistų. Prieš arba-
tą gi atsilankė ir mūsų Alūnos ordinarinis gydyt.
Samucevyčė, tik šiandien pagrįžęs po vakacijų.
Prirašė man mikstūrą ir dietą. Su mišiomis
nebuvau.
14. Subata Infirm. Graži diena. Iš ryto jaučiaus
tvirtesniu, buvau atsikėlęs ant pusės valandos.
Laike pietų atsilankė gydyt. Samučevyčė. Po pietų
(ant pietų vištiena) temperatūra nuo 36,7° pakilo
iki 37,6, jaučiaus daug silpniau. Su Mišiomis
nebuvau, breviorį vakar pradėjau kalbėti.
Vakare visas išsitrinian spiritu ir skalbinius
atmainiau - lyg pasidarė lengviau.
15. Nedėlia Infirm. Iš ryto tamsi bet paskum praši-
blavė diena ir saulutė švietė - vėjuota. Miego-
jau viduriniškai. Jaučiuos žvalesniu. Tuoj po
pietų atsilankė gyd. Samucevyčė. Temperatūra 36,7°.
Su mišiom nebuvau.

16. Paldienkas Infirm. Tamsi, vėjuota be saulės diena. Iš ryto atsikelęs nusiprausiau ir iki vakaro beveik kintinėjau mažai gulinėdamas. Galva mažai besisuka tik silpna, kojos linksta; temperatura 36,4°. Su šv. mišiomis nebuvau. Vakare nusiskučiau apaugusią gerai barzdą.

17. Utarnikas Infirmerijoje. Apsiniaukusi tamsi diena. Šv. Mišią laikiau. Pietus valgiau paprastus kaip visi (blekai (flaki) 2. pomidorų zupė, 3. bekstekas, 4. keptas obuolys saldžiu sosu, arbata). Jaučiaus geriau kad galėčiau kaip reikiant miegoti.

18 Sereda Infirmer. Apsiniaukusi, kiek vėjuota, vėsi diena; iš ryto kartais pasirodydavo saulutė. Naktį miegojau gerai. Bet jau sveikas kad kojos klausytų ir sveikatos butų. Vakarop buvo gyd. Šaumcevyčė. Prieš arbatą buvau virtuvėje sverties — sveriau 3p. 37 svarus — padžiovino matyt karštis-liga.

19. Ketvergas Infirm. Kiek apsiniaukusi diena, apie pietus išsigiedrijo. Dieną praleidžiau infirmerijoje bet vaikščioti buvau — važinėjome garlaiviu ant Ochta's, nuvažiuot ir pagrįžt kastavo 12 k. Po vaikščiojimo Kaučo t. y. mūsų protoplasta paėmęjo kavoncais, bevalgydami po truputi dainavome. Vakare išsikėliau iš infirmerijos, gult ėjau į dormitorį.

20 Pėtnyčia. Apsiniaukusi, miglota, tamsi diena, vėsi +5°R. Pradėjau vaikščioti ant prelekcijų. Po pietų visai gerai jaučiaus.

21. Subata. Tamsi, apsiniaukusi, vėsi +4° diena. Val. 6 konferencija — apie tobulinimosi.

Po arbatos buvau pas inspektorį kun. Bučį prašyti kad leistų rytoj eiti į miestą pas fotografą nusifotografuoti — nepatarė ir neleido, nes sako šventadieniais ir žmonių esti daug ir neišpuola. Išmetinėjo, kad kiekvienoj institucijoj tokie elementai, kurie nemano būti ištisų metų — visai nėra pageidaujami; Inspektorius mat Kaune girdėjęs buk aš važiuoju į Aluną tik ant trumpo laiko t.y. kolai pranėdęs gymnazijose mokslas — by tik nepapulti ant kapelionų. Ištisų metų būti ir nemaniau bet jokios blogos minties neturėjau ir į Aluną važiavau su žinia Jo Ekse. vyskupo A.A. Cyrtovto, kuriam atvirai viską buvau išpasakojęs t.y. kad ištisų metų Akademijoj nesadau būti.

22. Nedėlia. Iš pryto apsiniukusi, truputi lyjo; po pietų išsiblaivė ir saulelė pasirodė. Po Sumos val. 11 — paskaitų Jono Daujotės. Val. 3 atsilankė motyna su Elzbieta — atnešė viniegogių.

23. Paldieniškas. Graži, saulėta bet gi šalta diena. Po pietų su draugu kun. Bunisu buvau mieste pas Šarlį — nusifotografavau. Apie val. 4 tik buvo pasirodęs sniegas; iš miesto grįžome val. 6.

24 Utarnikas. Tamsi, kartais vėjuota diena, šalta. Prieš pietus keletą kartų smagiai pasnigo, sniegas nesilaikė nes žemė do neatšalus. Po pietų krušopatis snigo, daug linojo, oras biaurus, šlapia sodne. Vakarienę bevalgant į refektorių įėjo Jo Excel. Arkivysk. Klinčynskis, prašė, kad po arbatos visupirma susirinktų ant salės — kunigai; paskum pirmas kursas; po jo visi Mohyliovečiai; ant galo visi kiti. Kunigus ragino kad jie būtų kitiems draugams pavyzdžiu, kad jie užsilaikytų kaip reikia ant ir nereikalautų ant savęs priešinos pareigų. Potemai buvo 10 minučių vėliau.

25. Sereda. Šalta negraži dreūa. Iš nakties ir ryto smagiai palijo. Kartais ir dreūų ledais su lietumi linojo. Po pietų atsilankė (draugas) drakoūas Ruseckis (Kauno seminarijos), val. 5¼ pastatem bibo refektoriuje (kavonas, melonas, saldainiai, šinka, tortas). Jisai mat atvažiavo į Peterburgą idant padaryti aklajai žarūai operaciją, bet nelaimingasis bent du kart no operacijos stalo larke chlorroformavęs pabėgo.
Iš Akademijos išvažiavo val. 7. vakare.
26. Ketvergas. Graži, saulėta iki pietų dreūa. Iš nakties buvo -4°R., pašalė; dreūų buvo +3°R.
Varkščiojimas - išsirengėme į Ermitage'ą bet mieję radome uždarytą; pasvarksčioje grįžome Nevskiu prospektu.
27. Pėtnyčia. Tamsoka dreūa, -1½°. Šiandien nera išrinkta komisija ruputis varkščiojimai.
Vakare prieš arbatą atsilankė kun. Inspektorius - patarė būti šiitų metus ir kvotimus laikyti, pats mat abejoja ar ilgai čia paslikti.
28. Subata. Iki pietų saulėta dreūa, vėju, dienu +4°. Val. 6 konferesiją apie sielos jaunimo tobulinimą. Po arbatos sveikinome kun. Myk.
Bngiemį su vardinevims, darmotą be gandų ir lietuviškos dainelės, vienu ypač patiko „Kad subatos vakarely."
29. Nedėlia - šv. Mykolo. Iš ryto nemaža šaltia. Prieš pietų trupntį saulė pasirodė, po pietų smagiai pasnigo - net sodas visas buvo baltas.
Val. 12 drango Kaupavyčiaus (Seinai) paskarta „Bebelis ir mūsų pirmeiviai."
30. Paldieūikas. Graži, saulėta; -2°R. Sniegas vakaryksčias tebeslaiko. Išliza tie naūvarts esu bentoriumi. t. y. rytais ir vakarais koplyčioje skaityti reikią poterius o refektoriui per pietus.

Spalis menuo (October).

1. Utarnikas. Tamsoka, debesuota ypač po pietų ir smagrai vėjuota diena. Mieste šiandie iš patrankų šaudė — ženklas — kad garlaiviai ir žmonės sergėtųsi potvynio, nes esant vėjui — andrai vandūo Nevoje kartais labai pakila ir net iš krantų išeina. Profes. Nekrasof (gudas) ant lekcijų neatėjo mat pas gudus šventė „Покров". Iš priešaky atmainų oro po pietų buvau labai apsunkęs, snaudulys akis kamavo — sėdėdamas snaudžiau. Šiandiena prieš poterius pradėjome kalbėti Rožančių — coram exposito SS-to. Lietuvių kaipo pirmųjų Rožančiaus dienoje išėjo giedojome.
2. Sereda. Apsiniaukusi, tamsi, vėjuota smagiai diena, kartais lyg lijo. Iš ryto šiltkiau +5° — dieną vėsiau +3°.
3. Ketvergas. Graži, nešalta, saulėta diena. Vaikščiojimas į Aleksandro III-čio muziejų — kur pirkau atvirukų. — Gerklė sopa, nemažai pakįrūo. Po vakarienės sveikino Seniorą (Penkauski, Pranų — Kauniečių) su vardinėmis — pramogas gražus (kavonai, saldainiai, biskvitai, vafliai..)
4. Petnyčia. Apsiniaukusi, tamsoka diena, kartais po trupūtį lijo; iš ryto buvo šalna — 0°R. Gerklė mažiau skaudžia.
5. Subata. Karališka šventė. Iki pietų graži saulėta diena, po pietų apsiniaukusi o paskui ir lijot pradėjo, — nešalta. Suma 9 val., po kurios blaivininkų susirinkimas. Po pietų mūsų (IV) kursas ėjo pas Šarlį (ant Nevskio presp.) nusifotografuoti; Mes lietuviai (S-to kurso) atskirai nusiėmėm, taip pat ir Kauniškiai atskirai.

6. Nedėlia. Gražį, karštais saulėta diena, nešalta. Po pietų atsilankė sesuo Elzbieta su motyna, atnešė keletą zobolių. Motynai daviau 3 rb. žadą mat ketverge išvažiuoti į Anykščius namo. Šiuną laike drangas Petkauskis.
7. Paldienikas. Nešalta saulėta diena. Iš ryto val. 7 ėjome į pirtį, pusrytis 9 - davė mėsos. Val. 11 - medritacija, 3 - konferensia. Prieš vakarienę buvau pas inspektorį kun Bučį - pasisakiau, kad gale šio mėnesio išvažiuosiu. Prikalbinėjo užbaigti mokslą - privedžiodamas naudingumą šio kurso mokslo ir tt. Po vakarienės visi kunigai buvome susirinke, zakristijonas mat pareikalavo kad jam mokėtumėme 15 rublių až jo darbą musų studentų koplyčioje. Drangai dėlei jo arogancijos nesutiko.
8. Utarnikas. Tamsi, paduinavusi, parukusi diena.
9. Sereda. Graži ir po pietų saulėta diena. Po pietų išsiunčiau į „Šaltinio" redakciją pluoštą (4 puslapių) žinnelių apie Abelių mergaičių ukės mokyklą Abelinose. Recenziją gi „apyskaitos Lietuvių Dailės Draugijos už 1912 metus" atidaviau išsiusti į Kauną Draugijai.
10. Ketvergas. Labai rūkuota, tamsoka diena. Vaikščiojimas į daržininkystės parodą; bereikalo, kaip exskursantai mokėjome po 55 kap. galima buvo daug mažiau mokėti. Grįžtant Nevskiu prospektu sutikau p. Dom. Dalmusą su kurio eidamas pasivaikščiojau; pagrįžome apie 6 valandą.
11. ~~Paldienikas~~ Pėtnyčia. Rukas, tamsoka, +4°. Gavau no dėdės Pralotą laišką, kuriame išreiškia kad do nevažinėčiau iš Alunos, ant kaimo mat oras prastas. Kaime nėr dvariškos valdžias.

12. Subata. No ryto iki vakaro graži saulėta diena, šalta −4°R. Į Abelių mokyklos mokytojas parašiau padėkos laišką, jos mat maloniai priėmė kada buvau nuvažiavęs (31. VIII) pažiūrėti mokyklos. Val. 6 konferencija.

13. Nedėlia. Graži, vėsi (−3°R) diena. Iš nakties smagiai pasnigta − žemės visai ne pridengta. Val. 12 draugo Tamošaičio „apie Ozonamą" buvo paskaita; biografija ir jo veikimas. Po pietų atsilankė Elzbietą sesuo, pasakojo kad motyna labai nenoromi grįžusi važiavusi į Elminskus, kur nėra tarp saviškių santarvės, keletą kartų net apsiverkus pratarė: velyčiau pitere dirbti fabrike negu matyti ir kentėti savųjų nesutikimą ir neapykantą.

14. Pandėlis. Iki pietų lyg kiek oras paniukęs, po pietų išsiblaivė, nešalta 0°; sniegas mažai tirpsta. Iš Rasto Šv. Šeno įstatymo buvo repeticija „de poesi hebreorum et de prima Psalmo," (apie 100 pp. litografuotų skriptų. Gavęs nuo Boleslavo atvirutę labai nuliūdau, mat jisai ignoruoja ir nieko neatsako ant mano klausimų k.a. kaip Gražutė gyvuoja, ar tausos kiek, ar mislija arba ar galės Boleslovas ją leisti į Dorpatą pas gydytojus.

15. Utarninkas. Tamsi, drėgna niukusta diena, sniegas visai ištirpo.

16. Sereda. Kartais labai drožis niekas − tamsu; nešalta +5°R, drėgna. Ona Steikunaitė raši, kad Kašonių Marytė labai silpna − liūdna, kad toksai jaunuolis, mūsų gyminei, būdamos praslavimų ir turtingos ir įgyti negali (žiūra bei gerklės)

17. Ketvergas. Karališka šventė. Sunia 9val. Drėgnas paniukęs oras +7°. Vaikščiojimas į barvų muziejų (Морский музей). Prieš pietus su Mieškauskim ir Krupavyče buvome pas Przybyrovskį dantistą.

18. Pėtnyčia. Nešalta, mažai paruxus diena, saulės nesmatė.
19 Subata. Iš ryto tamsu, dienu kiek paruke. Val. 5½ mišparai coram exposito SS. Celebravo inspektorius Kun. Bučys; po mišparų immediate kalbėjome rožančių. Pamaldos užsibaigė tuoj po 6½ val. Poterai, kaip paprastai 7½ v. Kiek užgoniau no nekurio laiko pradėdu jaustis, matyt, viduriai negerai veikia.
20. Nedėlia. Šv. Jono Kanto, Akademijos Užlaryt- (Diena be saulės, po pietų lijo.)
tojo, atlaidai. Sumą celebravo (asistavo ir 30 ypatų) Jo Eksc. Metropolita Gudijos, arkivysk. Klimčinskij. Prie durų pastikome 10½ val., kolai apsirede in pontificalia užsibaigė 11 v. Karpo metropolyta turėjo laike mišios užsidėjęs „pal liju" ant arnoto; kryžių gi dienu kryžavonem visą laiką turėjo prieš celebrantą. Pamokslą sakė kun. prof. Bąček, po pamokslo celebrantas suteikė mus Popiežiaus palaiminimą, paskum klausantiems jo mišios suteikė 100 dienų atlaidus. Pamokslą sakė apie šv Jono Kanto gyvenimą ir veikimą"; tęsėsi veik valandą. Laike mišios buvo grojama tai prie choro saleje ant fisharmonijos, tai koplyčioje ant vargonų. Suma (coram exposito SS) užsibarge 10 minučių po 1 val. Tuoj pietus – buvo vynas ir „Sidr"-gira. Darinai paprasti; tik vietoj antros mėsos (teletina) davė paukštieną. Val. 5½ mišparus coram exposito S.S. laike prof. Kun. J. Bąček, immediate po mišparų Rožančių. ~~Poteriai~~ Laike vakarienės buvo vynas, gira „Sidr", saldainiai, biskvitai, vynuogės ir nokolai; poteriai 7½ val., paskum pasilinksminimas ant salės. Buvo įvairių lošimai; kaip antai: pliotkai, atspėjimas užmanyto viena kokio nors veiksmo – kada atspėja, artimas prie to daikt

arba daro kitaip užmanytą veiksmą — tada ant fortepijono skambina forte, kadnet gi atsitolina — skambina piano. Išsiskirsčius apie 9½ daugumui, likome tik devyni (5 lietuviai ir 4 lenkai). Pradėjome eiti įvairius lietuviškus ratelius k.a. „Žilvytelio", „Aguonėlės", „Norių miego" ir „Sirino dėdės"; leukams (ypač Pachniekui - Varšuva) neapsakomai patiko. Kolai jie išmoko visi dalyvaujantieji sukaistome iš žiurkės. Išsiskirstėme 10¾ val. Budamas sukaitęs vaikščiojau veik pusvalandį po koridorių. Dormitoriuose buvo įvairių juokų padaryta, k.a. kitam lentos lovų išimtos, kitam lova apversta, irtt.

21. Paldieniukas. Kazal. sukutė. Iš ryto pasirodė graži saulėta diena, bet tik neilgam, tuoj apsiniaukė. Kėlėmės val. 6; sumą val. 9.

22. Utarnikas. Iš ryto gražu, po pietų lijo; nešalta +5°. Prof. Nekrasof'o nebuvo, mat cerkovnė gudanų šventė.

23. Sereda. Drėgna, apsiniaukusi diena; kartais lyg dulkia, iš naktiės lijo. Iš vakaro ilgai neužmigau. Nešalta.

24. Ketvergas. Apsiniaukusi diena, drėgna, +3°R. Prieš pietus įteikiau inspektoriui kun. Bučiui prašymą — kad išstoju iš Alumos. Inspekt. labai nenugąsdintas, kad prabuvęs du veik metu mieko do negirdėjau, — sakiau — jei liepsta išmokėsiu. Nors prašymą ir padarė, sako, vienok kolai negausiu iš Kauno dvasiškos valdžios sutikimo — negalėsiąs įvažiuoti; tuoj tad parašiau į Kauną pas Diecezijos valdytoją, kad prisiųstų man savo placet. Vaikščiojimas į parodą „Поощрение художества" (Морская ул.). Mums kaipo studentams įėjimas 25 k (paprastai 50 k).

25. Petnyčia. Apsiniaukusi kiek diena, nešalta. Po pietų sakė mieis pas inspek. kad manau eiti į miestą — neleido; sako — čia ne koks viešbutis kad galima būt kur norint išeit, jei išeisi — Kaune liksi suspenduotas.

26. Subata. Vidutiniai graži diena; visu +1°R. Kartais bex snieguravo. Val. 6 konferencija.
27. Nedėlia. Visi diena -1°. Iš naktres pasnigė; popietų veix visą laiką snieguravo. Val. 10 sumą. Popietų val. 3¾ atsilankė Elzbieta Adamė. sesuo.
28. Paldienikas. Iki pietų visi diena -1°. Po pietų iki vakaro veix visas sniegas ištirpo.
29. Utarnikas. Iš naktres pasnigta, per dieną ištirpo. Trupučiu buvo pasirodžius saulė. Negavęs do iš Kauno „placet" del mano iš Alėnos išstojimo, po vakarienės buvau pas Kun. Inspektorių, kad leistu išeiti į miestą. Leisti, sako negalįs, bet rytoj busias pas arkivyskupą ir pasiklausias - ar galima; tai keistas inspektoriaus sumpelius.
30. Sereda. Apsiniaukusi diena. Prieš Kun. Inspektorių praneši, kad arkivyskupas leidęs išvažinoti tik reikia atmainyti prašymas; už du mėnesiu reikią užmokėti 60 rb. - įmokėjau. Prašyme prdėjau - „no necoсjorsiuro". Po pietų buvau pas seserį; pas fotogr. Šarlį paėmiau fotografijas.
31. Ketvergas. Apsiniaukusi diena, vėsu. Iki pietų susikroviau daiktus. Po pietų išsiunčiau daiktus „малой скоростью", tarnas paėmė III kl. bilietą kurjeru į Kauną - (740к. + 150к + 90к = 9r. 80к). Atsisveikinęs su seseri pagrįžau į Alėną. Su profesoriais ir draugais atsisveikinęs val. 6 vakare tramvajumi važiavau į Varšavos stotį. Val. 7. ir 5 minutes, traukinys sušvilpęs, išveže mane iš Piterio. Išvažiuojant galva sopėjo, negera. Apie val. 9-10 atsigulian. apie Pskovą pasnigta, pašale, toliau - lijo. Val. 7 atsikelęs jaučiaus gerai; sukalbėjau poterius.

Lapkritys mėnuo (November).

1. Petnyčia. Visų Šventė. Po astuntai val. atvažiavau į Kauną. No stotes važiavau į Seminariją tramvajumi. Visą dieną lijo. Ant Sumos buvau Katedroje; pietus valgiau su profesoriais; arbatą ir vakarienę – pas kun. Jaunševyčę. Po pietų buvau ant kapinių – šventėse mat kun. Jauniui kryžių. Koplyčioje prakalbą pasakė kun. Malinauskas. Nors lijo ir šlapia buvo vietoj į kapines suvirinko gana daug dvasiškių ir svietiškių. Ant švresių ir gedulingų mišparų buvau Katedroje. Vakare apie 9 val. apsistojo lijus.
2. Subata. Vėlinės. Iš ryto gražu – saulėta, paskum apsiniaukė o kartais net lynojo. Buvau pas administratorį ir sekretorį kun. Šaulį. Ant gedulingos sumos buvau Katedroje. Vakare atsilankiau pas mergaičių gymnazijos kapelioną kun. Višniauskį (Kypo[illegible]ская 15). Užėjus kun. Vait. kuri tuoj sėdome visi trįs prie vakarienės. Grįžau į Seminariją apie 10 val. – Ilgai neužmigau.
3. Nedėlia. Apsiniaukusi diena. Kun. Inspektorius pašventė ~~man~~ mano pirktuosius medalikėlius ir rožančius. Pusrytį valgiau pas kun. Jaunševyčių, pietus valgiau su auklėtiniais, ant vakarienės buvau pas p. Petronį. Sumą klausiau Katedroje. Apie val. 4 paimlėjau saldainių kleirikų Vaitekūną gymnazistį ir Andrijauską parapijonį. Pas Petronį lošėme preferansą (+14 kr), (aš, kun. Tumelionis, Žukauskis ir p. Petronis) į Seminariją grįžau 2½ val. naktyje.

4. Paldrenikas. Tyki apsiniukusi diena, + 5°. Gavęs litteras „Celebret", važiuoju traukiniu iš Kauno į Kašedarius. Pasisamdęs Kašedaryse vežėją (150k) važiuoju į Kostiuškio dvarą pas p. Steikūną-gyminę. Kelias labai šlapias, į dvarą atvažiavau po pietų antroj. Kašedaryse sutikau kun. Puniecki ir kun. Varną-Kašedarių kleboną.

5. Utarnikas. Kosciuškis dvare. Vėjuota diena, kartais lija. Su Miša važiavau į Žaslių bažnyčią, ant pietų pagrįžau į dvarą.

6. Sereda. Kosciuškiškyje. Vėjuota smagiai bet nešalta diena. Iš ryto Mikas Steikūnas išvažiavo į Vilnių, pagrįžo vakare. Su moterimis buvau Žasliuose.

7. Ketvergas Koščiuškio dvare. Nešalta diena bet lynoja. Vakare Kazys Steikūnas, Košonių dvaro savininkas grįždamas iš Vilniaus užvažiavo į Koščiuškį. Gulome vėlai. Su Miša šv. buvau Žasliuose.

8. Petnyčia Koščiuškio dvare. Diena gražesnė. Naktį audra. p. Ona Steikūnaitė matyt nenorėjo kad važiuočiau su Miša - važiavau. Vakare ilgą laiką su Miku Steikūnu kalbėjome apie „Lietuvos Ukininką", apie dvasiškiją, bažnyčios įstatus ir tt. Nors atvirai mano konkurentus tvirtinimams neoponavo vienok matyt nesutikimas. Ant tiek buvau atvirų, kad pasakiau „jei Jūs apie pažymėtus plačiai gandas, kad esate drąsiais priešpriešais turinčiai aš pas Jus nebgalėčiau atvykti daugiau be atsiklausyti." Nuėjom gulti gerai po pirmai valandoj. Pasikalbėjimas upo niekom nesugadino, niat ne vajimonais kalbėta

9. Subata Kosciuszko. Graži karšta saulėta diena. Buvau Žasliuose. Mikas ryto ar to su manim važiavo į Žaslius o paskum traukiniu į Kauną. Pagrįžo vakare neįėjo.
10. Nedėlia. Iš ryto saulėta, graži diena. Nuvažiavęs į Žaslių bažnyčią, į dvarą nebegrįžau, bet pasilikau ant pietų ir arbatos pas vietinį kleboną Paukštį. Val. 6 vakare Mikas atvažiavo į klebonija, ir nuveže mane į Žaslių stotį. Klebonijoje užmiršau skietį. Išvažiavau po 7 val. Švenčionyse buvau 11/2 val naktyes. Po antrai valandai išvažiavau į Anykščius (19/k + 160 k).
11. Paldienikas. Naktį kreк pašalo. Diena graži. Į Anykščius pribuvau 7.45 minut. Pėščias nuėjau į bažnyčią. Miesčiune labai šlapia. Užėjau pas tatulę daržais, o paskum ir į Elimniškus. Salione pradėta statyti krosnis.
12. Utarninkas. Diena giedri šula. Iš Anykščių nuvažiavau su Boleslovu. Iš Anykščių vienas važiavau į Kovarską pas kun Pralotą, gyvenantį pas Dzimoną Ligecki.
13. Seredá. Iš naktyes — 4° Iš ryto saulėta Algirdojęs Mikę ir užkandęs apie val. 11 važiuojo namo iš Kovarsko. Kun Pralotas sutiko bičiuliškai. Vakar kelias buvo kai kur labai šlapias, šeudien gi vietoj šlapumo gruodas.
14. Ketvergas. Iš naktyes iki vidudienio snigo. Į Anykščius važinėjau su Boleslovu. Kaskurie žmones megino rogėmis važiuoti, sniegas pavažuos

mat gruodas. Prieš temstant Boleslovas vežė savo dukterį krikštyti – Bronislava-Teofilia. Kumas – kun. Pralotas, kuma – Ona Laskauskaite-Pakarklių. Ant krikštynų buvo Ona Laskauskienė Pakarklių (motynos brolienė) jos dukti Karolina Poplauskienė, Ona Laskauskienė Lagedžių su duktery Teofilia. Gerėm arbatą, vėliaus vakarienę valgėm. Kumas ir Lagėdietes išvažiavo po 11 valandai, kitos nakvojo. Vakare silpnas atodrėgis.
15. Petnyčia. Parukusi diena lyg atodrėgis, sniegas nieko mažai tirpo. Į Anykščius važinėjau vienas. Buvau nuėjęs pas kun. Pralotą, kuris paskolintas Kovarske man palta ant kailių dovanojo. Temstant pėsčias atsilankiau dvare pas p. Valmusą, grįžau po val. 7 vakare.
16. Subata. Iš ryto parukę, paskui gražu, sniegas tirpsta, – purvas. Į Anykščius važinojo su kokio tai bernaičiu, atėjusi pas Boleslovą su reikalais, kas link tonatnulėčių. Iš bažnyčios į stotį važiuoja vienas. Palikęs prie stoties arklį, traukiniu važiuoju į Uteną (61 k). Nuo stoties į klebonija ėjau pėsčias. Vakarop pavaduodamas kun. Pakalnį laikiau Mišparus „coram exposito SS", rytoj mat brostvinė.
17. Nedėlia – Utenoje. Naktį palita, lynojo ir dieną, šlapia. Vėlyk iki sutuos spaviedojau; laikiau sumą ir Mišparus coram exp. SS. Vakare kokia tai mergaitė atnešė įsiūnatimų į lietuvišką (surengtą nandai Banios, buvusiam vargonininkui – pirmininui) vakarą. Nei kun. Pakalnis neras nepirkome.
18. Paldienikas Utenoje. Apniukusi vėjuota diena.

Iš ryto palyta, vakare su audru sniegai lijo, porą kartų net sugriaudė.

19 Utarninkas Utenoje. Iš ryto didis vėjas su sniegu, kiek pašalo. Buvo du lavonu kavoti. Giedojau egzekvijas ir pove labai „libera". Vidudienį saulėta. Po pietų ir naktį šalo. Vakarop su kun. Pakalniu važiavom į Lelinnus (12 varstų pleatu) pas kl. kun. Masaitį. Apie 8½ val. pagrįžome atgal. Atsigulian po 12 val.

20. Sereda Utenoje. Iš ryto su sniegu atodregis, paskum lijo, +2°. Vakar ir šiandien veik iki 12 val. klausiau išpažinties, kraipesi mas į manę. Po pietų po kiek, vakare gi labai pradėjo lyti; +3½°.

21. Ketvergas. Po 4tos atsisveikęs tuoj važiavau iš klebonijos į stotį (Utenos). Iki šventamž po kiek dulkė, lijo. Oras labai panūkęs, apniukęs. Į Anykščius atvažiavau 7 val (ryto), į bažnyčią ėjau pėsčias — purvas slapus. No tėtulis prisiuntė arklį, kurio į Elmininkus parvažiavau.

22. Petnyčia. Graži be didžiai vėjuota diena. Boleslovas porą arklių nuvežė manę į Anykščius, o iš ten stačiai į Andrioniškį (10 varstų) kur aš pasilikau, o Boleslovas tuoj į namus grįžo. Kadangi diena šv. Cecilijos pripuola, tai todel Anykščių giedoriai susirinko į bažnyčią ir laike Mišios šv. giedojo.

23. Subata Andrioniškyje. Iš ryto lyg saulėta, paskum apsiniaukė, oras tykus; iš nakties truputį pašalę. Apie vidudienį Andrioniškio klebonas Baltušis išvažiavo kalėdavoti. Į Andrioniškį atvažiavau užprašytas padėti darbuotis bažnyčioje, klebonas mat negali spaviedoti nei šv. Mišių giedoti.

24. Nedėlia Andriomiskyje. Iš nakties pasnigę, šalčio rodos nėra. Bažnyčioje darbavaus nuo 8 iki 3½ val. Laikiau coram exposito SS. – Matutinum, Sumą ir Mišparus; sakiau pamokslą. Po pamokslo užkandau klebonijoje, paskui vėl į bažnyčią, kur prabuvau spavedodamas iki 3½ v.
25. Paldienikas Andriomiskyje. Graži, saulėta diena, po kiek šala. Giedojau egzekvijas ir mišią laikiau calumnę. Spavedojau iki sutemai, apie 6 valandas. Klebonas išvažiavo kalendavoti.
26. Utarnikas Andriomiskyje. Vėjuota diena, po truputį pusto, –3°R. Giedojau egzekvijas. Spavedojau iki 2 val. Klebonas kalendavoja.
27. Sereda Andriomiskyje. Iš nakties palendinis sniegas visas ištirpo. Giedojau calumnę. Ant pietų buvo žemiečių viršininkas (земский начальник) ir Andriomiskio raštininkas (Maciejauskis). Popiety jau gerai sutemus ėjau do spavedoti – nebaigiau.
28. Ketvergas. Iš ryto diena graži, oras vėsus. Giedojau dvejas egzekvijas, kavojau vaikelį. Apie 12 val. iš Andriomiskio važiavau į Teryokę pro Niuronis. Vakarop užėjo p. Antonina Valnius ant val. 9 palydėjau ją.
29. Petnyčia. Iš ryto lyk kiek pašalę, no 12 val. pradėjo linoti. Į Anykščių miesčią sesuo, dar turėjo tenpat sėsti miesčią į stotį. Kaip ir norėdamas ant stoties susivėlinau. No stoties nuėjau į Lagėdžių pas p. Lamanauskienę, o iš čia tenpat pėsčias į miestelį pas talalę kur ir apsinakvojau.
30. Subata. No pat ryto linoja. Į bažnyčią nuėjo Boleslovas, į stotį ėjau pėsčias – subėjo. Į klebonijos atvažiavau 2 val. Arklių buvo iš klebonijos prisiųstas.

Gruodis mėnuo (December)

1. Nedėlia. Utenoje. Per naktį ir per dieną lijo, vakarop išsipagadijo. Val. 6 ryto laikiau Rarotus. Paskui klausiau išpažinties ir pamokslą sakiau.
2. Paldienikas - Utenoje. Tamsoka diena - -1° Mišią laikiau ciakimine, paskum kun. Pakalniui padėjau egzekvijas giedoti. Po arbatos kiek paspaviedojęs važiavau pas ligonį į Avižienių sodžią. Pagrįžęs (apie 2 val), kun. Pakalnį radau išvažiavusį į Kauną traukiniu.
3. Utarnikas Utenoje. Gedri diena, yra kiek sniego, -1/2°. Atgiedojęs egzekvijas pakavojau vaikelį. Spaviedoti užbaigiau pirmoj valandoj.
4. Sereda Utenoje. Šalta diena, -2°R. Po Mišiai važiavau pas ligonį (6 varstai pleutis), valandžiukę sustojau pas dvaro administratorį p. Daunaravičių. Pagrįžęs, po pietų klausiau išpažinties.
5. Ketvergas Utenoje. Tamsoka, vėsi (-2°) diena. Išpažinties klausiau su pertraukomis nuo 7 val iki gerai sutemai, žmonių daugybė! -
6. Pėtnyčia Utenoje. Naktį antroje valandoje pareikalavo pas umai susirgusį ir jau bežadį ligonį. Jau buvau bekinąs važiuoti, štai kitas žmogus praneše, kad ligonis pasimirė. Dieną po kiek sniguravo, oras atpylo, vakare +1°. Su pertraukomis nuo 7 ryto iki sutemai spaviedojau. Mišią 10 val. - karališką mažą švente.
7 Subata Utenoje. Graži diena, vėsu. Buvo kondukstas. Po mišių važiavau pas ligonį (4 varstai pleutis). Po pietų pagrįžo kun. Pakalnis. Spaviedojome iki 8½. Mišparus laikiau coram exposito SS. Vakare jaučiaus labai suvargusiu.

8. Nedėlia Utenoje. Nekalto prasidėjimo Pan. Šv. atlaidai. Diena vėjuota, kartais droblių sniego. Kelianus val. 5. Laikiau Matutinum, Suėnię ir Mišias su Sparnu-coram SS. Spaviedoti užbargėme val. 5 vakare.
9. Paldienikas Utenoje. Iš nakties pašalę; šaltas vėjalis. Graži diena, saulėta. -3° Vakare buvo atėjęs smuikininkas Zajączkovski, gimnazijos mokytojas; smuikavo labai gražiai.
10. Utarninkas. Graži, saulėta diena, šalta -4°. Po pietų val. 3½ traukiniu išvažiavau iš Utenos į Anykščius. 5½ val. atvažiavęs į Anykščių stotį, pėsčias ėjau pas tatulę, kurią radau sergančią. Netrukus parvežė mane rogėmis į Elmininkus. Kelias geras ir sniego sniaugiai.
11. Sereda Elmininkuose. Visą veik dieną sniego droblių. Į bažnyčią nuvežė Boleslovas, vakariop grįždams vienas laukuose arklių, kurį tik pardavė žydui (125 rb).
12. Ketvergas Elmininkuose. Iš ryto veik iki 12 val. labai sniego drėgnai. Nuo pusiaudienio apstojo snigti, atsigrįžo net žiemių vėjas, pradėjo po kiek pustyti ir šalti. Rytiniu traukiniu Bol. išvažiavo į Troškūnus, vakariniu gi pargrįžo — pastikau aut stoties. Į bažnyčią važinėjau vienas. Nuo stoties su Boleslavu nuvažiavome į Lagedžius pasp. Laskauskienę. Ten radome Kontr. Gabrėną iš Kupiškio. Po arbatos grįžome į Elmininkus, vežėmės ir Gabrėną. Išsisukus iš vieškelio, Boleslovas manai pasuni arklį ir jėną sulaužė, pirai mat nevisai blaivu grįžo iš Troškūnų — liūdna! Po vakarienės užsikalbėjome iki 1 val.
13. Pėtnyčia. Šalta -12°, po pietų -7°, graži diena.

Į bažnyčią nuveži tarnas. 12 val. traukiniu išvažiavau į Utenę. Nuo stoties į Utenos kleboniją ėjau pėsčias. Vak. val. 9 su vietiniu kunigu buvome kinematografe, pagrįžome apie 11 val.
14. Subata Utenoje. Iš ryto lyg palaidinys, +1°; sniegas drėgnas. Po pietų su kunigu važiavome į jo tėvyskę (4 verstai), visą laiką drebliam sniego. Pagrįžęs laikiau Mišparus coram SS.
15. Nedėlia Utenoje. Graži, šalta (−11) lyg vėjuota diena, kartais pusto. Val. 6 laikiau „Roratę"; sakiau pamokslą „Kas tu esi". Val. 2 mečiau klausęs išpažinties.
16. Paldienikas – iš Utenos–Kupiškin. Šalta, (−9°) pusto smagiai. Tris Troškunu stotimi labai užpustytas geležkelis, vienas net garvežys negalėjo eiti, kolai neatkase sniego, sugudo. Į Panevėžio stotį ištiesų valandų suvėlinio mažasis traukinys, tarpkad ą į traukinį didžiojo kelio pavėlinau. Iš Kalkunų į Radviliškį pavėlino traukinys par 7 valandas, nelias mat labai užsnigtas. Iš Panevėžio į Kupiškį turėjau išvažiuoti po vidudienio 3 val., bet gi traukinys susivėlino 3 valandas, tarpkad į Ku Slavaniškį vietoj penktos ryto, atvažiavau 8 ryto
17. Utarnikas Kupiškyje. Pusto smagiai; šalta −9. Negavęs Slavaniškio stotyje vežiko, ėjau į Kupiškį pėsčias, vietomis bridau per sniegą aukščiau kelių. Daėjus iki Račinpenų užvijo Vanėlavavyčio arkliais važiuojąs ponas – nuveži tad manę į Kleboniją. Po mišių klebono arkliu nuvažiavau į Račinpenų sodžių pas Gabrieną. Tris dodėm tiek pripustyta sniego, kad net arklis gula.

18. Sereda – Kupiškyje. Šalta, po kiek pusto. Ryto val. 8 iš klebonijos atvažiavo vežėjas, kurs nuvežė mane į ~~ste~~ bažnyčią, kadangi mat arkliai vargiai galėtų išbristi per tokį pusnynų. Tas pats klebono vežėjas po mišios parvežė vėl į Račiupėnus.

19. Ketvergas – iš Kupiškio į Anykščius. Į bažnyčią važiavau Gabrėno arkliu. Po pietų val. 1, klebono arkliu nuvežė į Slavaniškio stotį (verst du varstu). Ant stoties pralerdoma ne Urš. Gabrėnaitė. Traukinyje sutikau dvi Steikūnaites gymnazistes, grįžta mat iš Abelių ūkės mokyklos ant švenčių pas tėvus į Balninkų dvarą. Iš Pašvečio mažuoju geležkeliu išvažiavome 3.30 minučių, Anykščiuose buvome 8 val. vakare. Mane pastiko brolis, o Steikūnaitės – dvaro vežėjas – visi važiavom į Elmininkus. Naktis tiki žvaigždėta, sako nakty buvo iki -20°, dieną -13° R. Iš vieškelio į Elmininkus kelias labai užpustytas ir da vis pusto, sniego gilu.

20. Pėtnyčia Elmininkuose. Į bažnyčią važiavau su Boleslovu, grįžau vienas. Diena vėjuota, kartais lyg lietus dulkia, kartais šąla, keistai! Steikūnaitės parvažiavo į Balninkus.

21. Subata Elminink. Vėju, kartais pusto. Negaluoju, galva skaudėjo. Į bažnyčią važiavau su Boleslovu.

22. Nedėlia Elmin. Šalta -7° kartais po piet pusto, sniego, iš ryto tiku gražu. Į bažnyčią važinėjau su motynu, laikiau votivą, spavedojau.

23 Paldeinikas Elm. Vėjuota diena, kartais su lietum sniega +1°. Į bažnyčią nuvažiavau vienas, grįžau su Kun Bugrecun. Vakare buvau pirtyje – sveikas.

24. Utarninkas. Kiek vėjuota diena, +1°. Manę ir kun. Bugrenį į bažnyčią nuveže Boleslovas. Po mišios val. 12 buvau ant stoties, užėjau į Zagedžių ir grįžau į klebonija. Val. 7 vakare valgėme klebonijoje kučias. Apart savo dviejų kunigų (klebonas Vembrė ir kun. Račas) buvo kun. Bugrenis ir klierikas Andriejauskas. Nakvojau klebonijoje.

25. Sereda – Šv. Kalėdos. Nešalta (+1°) tiki diena. Išpažinties klausyti pradėjo val. 6. Tuoj buvo „piemenėlių mišia". Dvi skaitėjau mišias, trečia buvo votiva. Po pietų jau temstant parvežęs iš Anykščių arklį grįžau vienas į Elmininkus.

26. Ketvergas. Graži, tiki diena –7°. Į bažnyčią važiavau su Boleslovu. Laikiau sumą. Po pietų jau temstant užėjau pas tatulį An. Pavilonaičią – atkalbėjęs „Matutinum" grįžau į klebonija. Neilgai trukus ėjome į vakarą lietuvišką (kun. klebonas Vembrė, kun. Račas, Bugrenis, aš ir klierikas Andriejauskas). Loše „Smuklę" ir „Prūsų degtindarį". Pastarasis daug geriau nusidavė sulošti. # Val. 1 po lošimo buvo padainuota solio „Kur bakužė" (p. Katrytė) ir choras – 4-5 dainelės, po to buvo šokiai ir skrajojanti krasa. Šokiai, sako, tęsėsi iki 5 val. ryto. # Tuoj po dainų (labai gražių) drauge su klebonu ėjau į kleboniją, kur ir apsinakvojau.

27. Pėtnyčia. Vėjas, pusto, 0°. Apie val. 12 iš klebonijos nuėjau pas tatulį o iš čia sargybinių storkas vežijas veže manę į Elmininkus. Sniegas dregnas, užpustyta, tiek kaimynų Karosų net arklis įklimpo, turėjau keletą žingsnių net pėsčias bristi.

28. Subata. Vėjas didis, pusto, –3°. Į bažnyčią važiavau su Boleslovu. Boleslovas veže antstolį į Kurklius, aš gi aplankęs ligonį Kozlauskienę grįžau pas tatulį, užkandau pietų. Tuoj atvažiavo Bol. ir val. 4 grįžom į Elmininkus.

29 Nedėlia. Vidunakty paverzalavo dvejeto arkliu į sargibiniu storką, išvažiavo pats Boleslovas. – Didis vejas, pusto, šalta –13°. Į bažnyčią važiavau ir grįžau su Grasiuti (rosuo). Laikiau įvtivą, pietus valgiau klebonijoje. Ant lauko labai šalta.
30. Paldiemirkas. Graži, tyki, šalta (–16° R) dieną. Į bažnyčią važiavau vienas, grįžau su Boleslovu.
31. Utarninkas. Tyki, saulėta, šalta (–18°) dieną. Į Anykščius važnėjau vienas. Naktis tyki, mėnuo šviečia, šalta, kad net tvoros ir sienos plyšinėja. Motyna negaluoja, negali nei pakrutėt, prasimaž dirgia.

— · —

Naujieji 1914 metai.

1914 m.

Sausis mėnuo (Januarius)

1. Sereda – Nauji metai. Iš ryto šalta, šyru (–12°), po pietų snigo, po keck pustė, oras visai atpuolė. Į bažnyčią važiavau su seseri, grįžau temstant vienas. Elmininkuose radau Uščiauską (brolio moters sesers vyras), kuris po arbatos su Laskauskiu išvažiavo į Pakarnles. Kadangi kelias užpustytas, tai iš kluono išvažiavę pasuke į dešinią ir įsivole į Volupio griovį. Šaukėsi pagalbos – Boleslovas griovyn išvedė, vargais negalais, į vieškelį. Laikiau sumą, paskui spavedojau. Po pamaldų giedoriai sveikino klebonų ir kamendorių: Pastarasis visą chorą gerai pavaišino brūnadu, saldainiais, pragėliais.
2. Ketvergas, į Utenų. Į Anykščius važiavau vienas. Lydžiaunas kun. Bugrecio ir kl. Andrijausko ėjau į stotį ir val. 12 išvažiavau į Utenų. Nuo Utenos stoties dalį kelio ėjau pėsčias su Mat. Meškausku (vargoninku), paskui užvijęs kun. Pakalnio brolį atvežė į kleboniją. Iki pietų buvo šaltis –11°, vakare jau buvo +1°R.
3. Petnyčia Utenoje. Nešalta diena. Vakare su kun. Pakalniu buvome kinematografe, grįžom pirmiau vienuoliktos
4. Subatą. Visą dieną –4°. Po pietų iš Utenos traukiniu grįžau į Anykščius. Su kun. Pakalniu kiek susikomė, jisai, mat, norėjo kad nt sakyčiau pamokslą, kadangi nesutikau, tai jis velijo, kad geriau šendieną išvažiuočiau. Ant stoties Utenoje atsilankėme su kun. Pakalniu pas kelio inžinierų p. Jorkevyčę. Anykščiuose ant stoties pastino Balent.

Pas tetulę mvesčiune rodau kun. Pralotą. Pagerus pas jį arbatą, apie val. 8 grįžau vienas į Elmininkus. Oras vakare žymiai atšalo.

5. Nedėlia. Šalta, graži (-20°) diena. Į bažnyčią mane ir Grasiutę nuveži vaikezas, namo grįžau su Boleslovu. Mane su seseri (Grasiute) nuveži Boleslovas pasp. Valiūnsą, mat kalėdoja pas jį. Svečių buvo apie 40 ypatų. Buvo du vietininkai kunigai ir klierikas Andrijauskas. Lošime profesionaliai jaunimas gi daugiausia šoko, buvo 4 muzikantai. Arbatą, paskum vakarienė (vodos 4 dantų;) Val. 2 nakties grįžome namo, arklį mat iš Elmininkų suvėlino prisiųsti. Kiti vieni svečiai dar užliko.

6. Paldienikas - Trys Karaliai. Seserį ir mane bažnyčion veži vaikezas. Laikiau sumą. Namo grįžom - aš, sesuo ir brolienė. Boleslovas pagrįžo apie 8 val. Diena lyg kiek paniuri, šerkšnas (-7°).

7. Utarninkas. Nešalta, paniuri diena; šerkšnas ant medžių didis. Į Anykščių važiavau su vaikezu, grįžau vienas. Vakarop su Grasiute buvome nuvažiavę Šeimeniškelių sodžion - samdyti tarnaitės. Ir iš Anykščių grįžtant teipogi ir iš sodžios toj pačioj vietoj pradėjo arklys (vardu - varijotas) nešti - sugebėjau vienok sulaikyti. Boleslovas buvo miške, pagrįžo vakare.

8 Sereda. Nešalta diena. Bažnyčion važiavau su Boleslovu, grįžau vienas. Anykščiuose mugė vadinama „šašturgis".

9 Ketvergas. Nešalta (-4°) diena. Boleslovas nuvežęs mane bažnyčion, ~~pats~~ nuvažiavo Šlavėnuosna. Po mišios šv. nuėjau pas pralotą,

čia belaukdamas Bolesl. užkandau kiek pie-
tų. Jam nuvažiavus, vienas grįžau namo.
Po valandžiukės ir Jisai su savo moteri ir jos
seseri pagrįžo, vakar mat jinai buvo nuka-
kus į savo tėviškę (Pakarklės). Budamas Anykš-
čiuose daviau Ilukstan telegramą, nad ri-
duotų prisiųsti Elovkos stotin arklius.
Vakarop po pietų nuveži mane Boleslavas
į Anykščių stotį. Važiavau per Panevėžį
Elovkon (101 + 162 = 263k). Nuo Panevėžio iki
Elovkos šnekėjau su Česeviču, Peterburgo
advokatu - lietuviu. Elovkoj pribuvau po 1
valandai nakties, arklį radau belaukiantį.
10. Petnyčia - Ilukstoje (Kursk). Iš Nuo stoties iki
Ilukstos važiavome 2 valandi, kelias mat blo-
gas - gilias išmuštos duobes. Naktis buvo tam-
sona, visu (-7°). Diena kiek vėjuota.
11 Subata Ilukstoje. Nešalta vėjuota diena (+1).
Laiką praleidžiau su kun Dziaronu kalbėda-
mas. Laznian vakare 3½ val. ir išparus.
12. Nedėlia Ilukstoje. Vėjuota, nešalta diena,
kiek na ryto puste o paskui +2°. Laikia-
mišią, dalyvaun velinorfas ir vieną parapi-
tijėm. Vakare Dziaronas, aš ir kun Keravy-
čė lošėme preferansą (+72k).
13. Paldienis Ilukstoje. Didis vėjas, neva
atodregis (+1½°) Kun Dziakonas kalendavo.
Vakarop pagrįžo iš Mintaujos kun Stulginskis,
sako mat labai serga. Kun Keravyčė važiavo
į licitaciją, pirko garinkirą miškų sodžių.
Vakare trise lošėme preferansą (+38k).
14. Utarninkas - Ilukstoje. Atlydys (+1½°R). didžia
vėjuota naktis ir diena. Dziakonas kalendavojo.
Kartais dulkia. Kun. Keravyčė vidunakty išvažiavo Rygon.

15. Sereda Glukstoje. Iš nakties pašale (-6°).
Graži, tyki saulėta diena. Įgavau diktą slogą.
Vakare ir naktį vėjas pasirodė.
16 Ketvergas Glukstą-Griva. Iš nakties lyg
apsiniaukusi; nešalta (0°) kiek vėjuota diena.
Popietų po 4 val. kun. Keravyčė pagrįžo iš
Rygos. Keravyčiui pagrįžus, tuoj važiavau
į Grivą (21 varstas), apie 10 varstų važiavome
dauguma. Kelias nevisai blogas, daubės mat taisy-
ta. Gryvoje radau besibovijančius kortomis.
Po vakarienės ir aš bovijaus (+350). Gulėm
po pirmai valandai.
17 Petnyčia į Kauną. Tamsoka, apsiniaukusi
diena. Keltaus 7 val. Po mišių ir arbatos,
nešanas tuo pačiu dekano vežėju, nuvažia-
vau į Kalkunų stotį ir tuoj val. 9 sėdau grei-
tajan traukinin (333k + 75k = 4.08k). Po antrai va-
landai pribuvęs Kaunan, konku važiavau
pas kapelioną kun. Vyšniauską. Kadangi į jo kam-
barį negalėjau įsisprausti; palikęs pas kun. Konce-
vyčę sakvojažą, nuvažiavau į valdytojo kan-
celiariją - gubernatoriaus neužtvirtinęs do manęs
į Sidlavą. Grįžau tuoj pas kun. Vyšniauską, kur
užkandau ir nukakau į Seminariją; prieš 8 v.
pagrįžau pas kun. Vyšniauską (čia apsigyvenau)
Kaune lyja, o vakare šlapiai sninga (+1½°)
18. Subata Kaune. Atodrėgis (+2°), sniegas bargia
tirpti, kartais lyja. Užsisakiau kai kurios
laikraščius (Bažnyt. Apžvalga, Lietuvaitis, Garnys),
atsilankiau seminarijoj, o vakare val. 7 su
kun. Vyšniausku atsilankėme ant koncerto Santa-
rvos salėje: Lyrika Vaycaičio - Skaitė Čiurlionienė,
Smuikininkų kvartetas (p. Zavadzkis, Vencetaitis,

kun. Bila ir dar vienas), 5-6 dainelės solo dainavo kun. Bila prie p. Vanjalio akompanimento (tarp kitko dainavo Žvaigždelės mirga; kur prapuolė tas takelis kur pro kryžius ėjo...). Smuikavimas labai gražus, o dainavimas tarsi visus klausytojus nužavėjo, plojimui delnų nebuvo galo. Po koncerto šokiai. J namus grįžau apie 12 val. (Vietą paėmiau 4-oj eilėj 150 k.)

19. Nedėlia Kaune. Nešalta, padūmavusi diena. Su šv. Mišia, kaip ir kitose dienose, buvau buvau Sarytlių bažnyčioje. Laike sumos buvau katedroje. Pietavau pas kapelioną kun. Vyšniauską (Кировская 15, butas 4). Vakare val. 7 atsilankiau vakaro lietuviško L.-K. Moterų Draugijos Salėje kun. Maculevyčiaus namuose. Lošė mokytojai ir mokytės komedijėlę „pagal naujos mados"; labai juoninga ir vien pašiepianti moterų bei mergaičių apdarų madas. Lošimui pasibaigus - šokiai. Ant vakaro buvo pardavinėjami loterijos bilietai, leidė mat ant loterijos tortą ir keletą ryšulėlių vaflių. Lošimui pasibaigus su kun. Vyšniausku atsilankiau jos prašant pas p. Strazdaitę, vedėją kokio tai skyriaus Moterų draugijos. Apie 10½ v. užprašytas nuėjau pas p. Petronį - čia buvo gera vakarienė, paskui lošėm kortomis (+ 35 k.). Val. 2 nakties iš čia nuvažiuodę, drauge su kitu kunigu klebonu (iš Papružės), vežėju, grįžom į savo butus.

20. Paldieniukas - iš Kauno į Koscinskio dvarą Žaslių parap. Diena graži (+2°). Iš ryto val. 11 apleidžiau Kauną, Kaišiadoryse buvau per valandą. Čia radau iš dvaro prisiųstus arklius. Dravau pas Stefkunus nuvažiavau kaip tiktai ant pietų.

21. Utarninkas Koscìušiškyje. Graži, saulėta diena. Į Žaslius važiavome - aš, pats dvaro savininkas ir banku inspektorius, grįžom vienas. Mykas grįžo po vidunakčio.
22. Sereda Koscìušiškyje. Iš nakties lyg nien pašalę. Su Mišiu šv. buvau Žasliuose. Vakare val 9 išvažiavo p. Kazys Stepunas, Rošonių dvaro savininkas - grįžo mat iš Vilniaus.
23. Ketvergas Koscìušiškyje. Ryžiai apsiniaukę naktį, nešalta (+3°). Bažnyčioje buvau Žasliuose. Anksti ryto p. Kazys Stepunas išvažiavo į Kauną. Vakarop ilgai lauke su Mykus kalbėjome apie pažangiųjų laikraščių pažiūras.
24. Petnyčia Koscìuš. Saulėta, graži diena, iš nakties lyg pašalę. Su Mišių šv. buvau Žasliuose, su klebonu atsisveikinau, rytoj žadėjau išvažiuoti. Grįžtant dvaran pervažiavus antrąjį upelį - išvirtome. Kelias rogėm visai prastas, ant laukų sniego dar truputį, o ant kelio veik visas ledas sutirpęs.
25. Subata - Radviliškin. Graži, saulėta diena. Ryto iš Koscìušiškių dvaro ratais nuvežė į Kaišiadoris. Čia atlaikęs Mišią šv. ir pas klebona kun. Varną pagėręs arbatą, val. 3 išvažiavau traukiniu į Radviliškį (177k). Val. 6 vakare pribuvęs Radviliškin pėsčias nuėjau pas dekaną kun. Sarapą; pas jį nakvojau.
26. Nedėlia Panevėžyje. Vėsi diena, iš nakties pašalę. Liokajaus lydimas val. 6 ryto nuėjau į stotį, o 6½ val. išvažiavau traukiniu (7 kap),

į Panevėžį pribuvau 8 val. ryto. Paėmęs vežėją nukakau į senąją bažnyčią pas dekaną kun. Stakauskį. Klausiau išpažinties ir laikiau šumą. Val. 8½ vakare su kapelionu kun. Mil-vydu buvome nuėję į lenkų vakarą Montvilos teatre (ant vietų 1eile – 2rb). Užvardinas vakarą „Trezór smiechu" buvo niekas kitas kaip tik „przyzwoity kabaret". Apart komedijėlės buvo monologai, deklamacijos, dainos solisto, – stepsuni kavinėlas ir „chuliganska polka." Grynai šlerosčių dalykų nebuvo, juokų buvo daug dviprasmių ar nestoka. Ant galo šokiai. Į klebonija grįžome po pirmai, nakvojau.

27. Paldsinukas, į Anykščius. Gražiai saulėta ir kiek vėjuota diena. Rytą po Mišiai arbatos, išspaviedojau do dvi penitentų. Val. 1 išėjau į miestą, pasivaikščiojęs pėsčias ėjau į stotį. Stotyje Romus kelio užkardoles atėjau į mažąją stotį o, val. 3½ išvažiavau iš Panevėžio (101 k). Atvažiavęs į Anykščius 7 v. vakare nusisamdžiau žydelį, kuris ir atvežė į tėviškę.

28 Utarninkas Elmininkuose. Gražiai saulėta diena, iš nakties pašalų, dieną mažai lerdė. Bažnyčion važinėjau vienas rogeliais apipraštu keliu.

29 Sereda –. Iš nakties pašalę, dieną atodrėgis. Į Anykščius važinėjau su Grasiuti – rogėmis.

30 Ketvergas. Visą dieną –1½°. Į bažnyčią važinėjau vienas. Po pietų važiavau į Stanislavovą pas p. Karosą, čia ir nakvojau.

31. Petnyčia. Iš nakties (–3°) šalčiau negu dieną, vakariop kiek vėjuota. Su mišin iš Stanislavovos važiavau į Deberkius. Ini valandai verk pirmai su klebonu kun. Miksin spaviedojom, Jau temstant pagrįžau į Elmininkus.

Vasaris mėnuo (Februarius)

1. Subata. Vėsi (-3°) kiek vėjuota diena. Bažnyčion važiavau vienas, grįžau su motyna, jinai mat ryto nuėjo pėščia. Vakariop pėščias buvau Elmininkų dvare pas p. Valmusą; radau tik p. Viktorą, pats ponas su dukteri buvo išvažiavęs į Troškūnus.
2. Nedėlia. Parukus diena, atodrėgis; kartais lynoja. Bažnyčion važinėjau su motyna. Pagrįžęs iš Anykščių vakarop, Boleslavą radau jau namie - smagiai girtas buvo.
3. Paldienukas. Apsiniaukusi diena, atodrėgis. Bažnyčion važinėjau rogutėmis vienas, kelias prastas. Po pietų su motyna važiavom svečiuosna pas Meldaikį Zažumbrin. Rogutėms ir par pievas bloga važinot, sniego mat, veik visai neber. Grįžome apie antrą naktyes. Lyg kiek nesmagu buvo, nes Juozas Meldaikis buvo smagiai įkaušęs, kuomet gi atvažiavo Anykščių raštininkas, tai do butelį ištuštyno.
4. Utarninkas. Apsiniaukusi diena, atodrėgis. Bažnyčion važinėjau ratais vienas. Vakariop pradėjau kraustyti knygas - kokias vežtis.
5 Sereda. Apsiniaukusi, vėsi diena. Į Anykščius važinėjau su Grasiute. Vakarop su Grasiute važiavom dvaran Elmininkų veselijon p. Antaninos Valmusytės, veselninkus sutikome bevažiuojančius bažnyčion ant šliubo. Val. 8 vakare visi pagrįžo iš bažnyčios. Tuoj buvo pietus. Svečių buvo apie 40 ypatų, buvo ir vietinis klebonas su kamendorium. Apie 12 val. buvo ~~arbata~~ vakarienė.

Bevalgant pietus atvažiavo Boleslovas su mote-
tri ir motyna. Aš su motyna apie 2 val. nakties
grįžau namo, o Bal. su kitais apie val. 8 ryto.
Vestuvės atsibuvo prasčiai, girtų nebuvo nes
varginantis geraly kaip ir nebuvo, prie pietų
gavo šampanską; alaus stiklą, tik prašant
duodavo.
6. Ketvergas. Iš naktės pašalę. Iki pietų prasi
saulėta diena. Bažnyčion važinėjau vienas.
Po pietų pradėjau į skrynę dėti pavelkslus, re-
ginys mat, prie išvažiavimo į parapiją; liūdna
ir nesmagu kad daugiau menesio, o dispozicijos
vis do nesulaukin. Vakare pamigo.
7 Petnyčia. Vėsi kiek vėjuota diena. Į Angkričių
važiavau su taip vadinamu bičiuliu Karoliu
Balčiūnu-darlyde. Pirkau prastą paką-skrynę.
Iš kraitos gavau dispoziciją. Pagrįžęs namo
pradėjau krauyti savo kraitį.
8. Subata. Šalta -4° diena. Bažnyčion važinė-
jau vienas. Po pietų savo kraitį išsiunčiau
į Angkričių stotį (9 su viršum pūdaj). Vakare bu-
vau ortyje.
9. Nedėlia. Šalta lyg vėjuota diena (-5°).
Į bažnyčią nuvažiavau su Boleslovu. Zvaniu-
damas iš Unruniky atsisveikinau - nebegrį-
šiu mat. Klebonijoj pietus valgavau nes kuni-
gai tvažiavo Burbiškio dvaran kalėdavoti;
tuoj atėjau pas tatulį; nuokaudęs čionai kiau
širmis ėjau Zagedžinosna atsisveikinti pas
Laskauskus. Jau temstant vel pagrįžau pas
tatulį ir užkandžiavau; nakvojo ir sesuo.
10. Paldienčkay į Radviliškį. Šalta, vėjuota diena
Val. 7 ryto atlaikęs Mišią šv. ėjau stačiai į stotį.
Išleido motyna, brolis ir sesuo. Pamušyna atvažiavom

po 11 val. dienų. Sudėjęs stotyje daiktus ėjau
į Sienamiestį pas dėdę Kazariją. Čia gerai ui-
kandęs ėjau į stotį, lydžiamas pačios dėdės. Iš
Panevėžio išvažiavau po 3 val., Radviliškyje
buvau po 5 vakare. Palikęs daiktus stotyje
ėjau į kleboniją, kur ir apsinakvojau.

11. Utarninkas. Šalta vėjuota diena. Po mišių
ėjau į stotį, daiktai da neatėjo – nesulaukę –
iš tos priežasties vėl užsinakvojau Radviliškyje.

12. Sereda Radviliškyje. Vakare su kun. Dzirakovu nuėjo pas Nikionį – ten mat, kalėdojo; grįžome apie 11 val.
Šrn – 2°. Vėduriniai
geroka pasnigo. Daiktai atėjo, nuo no stoties
paėmė žmogus, kuris nusamdžiau nuvežti į
Šidlavą rartu su manimi – rytoj

13 Ketvergas Šidlavoj. Nešalta kiek pasniegusi
diena. Apie 9 val. išvažiavau su daiktais važiuoti
iš Radviliškio Šidlavon. Veže žmogus geru
poru arklių (mokėjau 6 rb). Pakelėj Šaulėnų
miestelyje pas kleboną Čapą buvau valandži-
ke sustojęs (17 varstų). Iš Šaulėnų Šidlavon (21 v.)
gana laimingai atkeliavom, tik beargiant
važinot arklį buvo į pelkę įlužęs, mat
buvom išsisukę iš kelio. Šidlavą siekėm
apie 4 val. po pietų. Kelias bjaurus niekas nad
ne gruodas, daugiausia iš tos priežasties
važiavom žingsniu. Užkandęs kiek pietų
ėjau į savo vikarijatą kraustyti baldų.

14. Petnyčia. Labai pasnigusi, tamsi diena. Po
vakare tik pradėjo kiek šalti ir snigti.
Nuo ryto gerą valandą spaviedojau, paskum
pašventinau kūną, atlaikiau gedulingas mišias
ir palydėjau numirusį į kapines. Vakare vis
do triūsiau apie savo baldus, sudėjau į spin-
tą knygas.

15. Subata. Šviesi, graži diena. Po Mišių šo-
vežė pas ligonį; pagrįžęs nulydėjau, nudirą
į kapines ir ten pat kryžių pašventinau.
Prieš pat mišparus (4½ val) buvau mesčiunė
pas ligonį - moteriškę - kuri pagimdė du
vaikeliu (dvynus). Pagrįžęs atlaikiau mišpa-
rus ir tuoj pakrikštyjau tik gimusios dvynių
du vaikeliu. Laikiau mišparus. Vedžiojantį klebonui pagrįžus pasakiau, kad pas... ėdai.
16. Nedelia. Nesaulėta, vėsi diena -2°. Laikiau
Mattiriumu, Votivą ir Mišparus - pamišparis giedojau
Litaniją Panelių Šv. Vakare su klebonu važiavome
kalėdoti pas dvaro nuomininką - lietuvį (Švarstai).
Lošėm preferansą (-28k); grįžom apie 3 val. nakties.
17 Paldieninkas. Tamsoka nesaulta diena, apie vi-
dudienį kiek atatrėgo. Po mišių važiavau
pas ligonį - Švarstai; visaičio namuose pavaišy-
lėjo arbata, gimine mat ligonio. Vakare atva-
žiavo pas klebonu kun Olšauskis - Saulės drau-
gijos pirmininkas tos Draugijos reikalais.
18 Utarninkas - Užgavenes. Vėsi (-3°) graži be saulės
diena. Vakare šmigūravo. Kun Olšauskį prieš pietus
išvežė į Raseinius. Prieš piet ir po pietų, padedant
p. Vitkauskiui (vietinis mokytojas ir vargonininkas)
buvau miestelyje su vizitais pas 3 altaristus,
aptiekorniką, mokytoją, ir mokytoją. Su tuo
pačiu Vitkauskiu vakare vaikščiojome mieste.
19 Sereda - Pelenų diena. Iš nakties kiek pasnigę
ir pašalę, vidudienį atodrėgis. Iš ryto čia pat buvau pas
ligonį; vėliau palydėjau į kapus. Išpažinties klausiau
iki 1 valandai.
20. Ketvergas. Iš nakties pasnigę, vidudienį lig atodrėgis,
vakare snigo. Aš, klebonas ir vietinis aptiekorius buvome
Raseiniuose (17 varstų), grįžome apie 9 vakare.
Kun. M. Bugreniui išsiunčiau 53 intencijas; Viltį išsirašiau.

Kalendavojan.
21. Petnyčia. Iš nakties gerokai prisnigta, nušalta diena. Buvau kalendavoti, su vargu apvažiavau apie 20 ukininkų, į nakvynę nuvažiavau pas klebonų į Tilavėnus, arčiau mat kaip į Šitlavą.
22. Subata. Kalendavojan. Nakty kiek šalo, iš ryto ir per dieną atodrėgis. Po pietų ilgą laiką labai sniego drėbliu. Kalendavoti užbaigiau apie 3 val., pagrįžau apie 4 val. Kelias rogėmis vietomis blogas. Laikiau kompletorium.
23. Nedelia. Dienų silpnas atodrėgis, po pietų kartais sniguravo, vakarop pradėjo šalti -2°. Po mišparų (laikiau jutrynę, ... ir pamokslą sakiau) už 8 varstų buvau pas ligonį, vežė rogėmis - kelias geras. Nuo ligonies pagrįžęs, ~~vakarop~~ su klebonu važiavome pas p. Matuzevičę su kalėdoms - rogėmis - kelias prastas, geriau vienam negu būti ratais. Lošėme preferansą (+41), pargrįžome apie 3 nakties; nakty buvo šviesi.
24. Paldienkas. Veik visą dieną snigurauvo (0°). Po pietų kun. klebonas išvažiavo į Kauną.
25. Utarnykas. Visą dieną sniegą neva drėbliu. Iš ryto po mišių važiavau pas ligonį (5 varstai), pagrįžęs radau laukiant pas kitą; už Kaudės tad pietų važiavau (13 varstų); grįžau apie 5 val. Prie pirmojo ligonio vežė rogėmis, prie antro ratais - pavargau.
26 Sereda. Puiki, saulėta diena šala -2°. Kelias matyt geras, ypač miškais. Vakarop su vargonininku miške vaikštinėjau; nakty šviesi.
27. Ketvergas. Graži saulėta diena (-2°). Buvau prieš piet pas du ligonius (prie vieno 4 varstai, prie kito 5 v.). Laikiau kompletorium coram SS.
28 Petnyčia. Iki pietų pūstė pokrex. Diena viesi. Sakiau pamokslą ir laikiau kompletorium - per gavėnią mat kiekvieną petnyčią atlaidai P. Sv. sopulingos. Vakare sagrįžo iš Kauno klebonas.

Kovas mėnuo (Martius).

1. Subata. Graži, saulėta diena. Iš nakties -6°. Vakarop važ. pas ligonį be žado, nekalba, akis žvalios, ranką valdė - bet ženklo jokio neišreiškė, paralyžavotas, matyt protas; švenčiausį Sakramentą priėmė. Šendie atdengė čia patį kvaso.
2. Nedėlia - Brosvini. Iš ryto - 4° dienų 0°, vėjuota kiek diena. Ryto val. 7 važi pas ligonį ažu 5 varstų, vakare val. 9 buvau pas ligonį ažu 7 varstų. - Laikiau sumą coram exposito SS.
3. Paldrenikas. Atodrėgis, kiek vėjuota, lynoja kartais su sniegu, sniegas žymiai tirpsta. Po pietų buvau ant visuotino banko sanarių posėdžio; po to atsiliko visuotinas susirinkimas šelpėjų draugijos sanarių (- ubagyno užlaikymui ir taip elgėtų šelpimui), išrinko manę į patarėjų skaitlių. Vakare laikiau Completorium coram SS.
4. Utarnikas. Šv. Kazimiero atlaidai. Atodrėgis, lynoja su sniegu kartais. Apsiniaukusi diena. Laikiau sumą ir pamokslą sakiau. Žmonių neperdaug buvo, oras mat ir kelias bjaurus. Po pietų lošėme preferansą [3] (+3 rb), klebonas, aš, Zaigino klebonas ir kun. Gerasimavyčė, užbaigėm vakare apie 8 val.
5. Sereda. Atodrėgis +1°, kartą, kitą truputį sniguravo. Tuoj po pietų buvau pas ligonį ažu 7 vartų Lidaveinų parapijos.
6. Ketvergas. Tyki diena, atodrėgis silpnas, sniego kaip ir neber. Prieš piet ažu 3 varstų buvau pas ligonį: Kun. Gerasimavyčė ir aptiekorius buvo su revizitais. P. gydytojas gi (Edel) su vizitu.

7. Petnyčia. Iš nakties pašalę, dieną stiprus atodrėgis, vėjuota, graži diena. Laikiau Sumą, mišparus ir kompletorium coram SS. Po pietų važiavom pirtin į klebono palivarką.

8. Subata. Saulėta ir gerai vėjuota diena. Po pietų su klebonu buvome nuvažiavę į Titavėnus (8 varstai), grįžome apie 12 val., naktis nešalta bet tamsi ir vėjas.

9 Nedėlia. Bjauri, tamsi diena, lijo drobliu snie-ga. Laikiau votivą ir pamokslą sakiau. Po pietų su klebonu buvau su vizitais pas vietinį raštininką, mokytoją ir gydytoją. Vakare buvome užprašyti pas raštininką, lošėme preferansą (-182) (aš, klebonas, Titavėnų raštininkas ir šventikas. Susirinkimas buvo gana apstus - gudų ir gudžių (mokytojai, -jos ir ženskis ir raštininkai), grįžome po 3 val.

10. Paldienikas. Bjauri diena, visą laiką drobliu smagiai snigo. Užprašyti nėjome vakare pas mokytoją Chanevyčę. Lošėme preferansą (-10k). Grįžome po 1 val. Susirinkimas, kaip ir vakar.

11. Utarnikas. Iš nakties pasnigta, dieną ato-drėgis, kartais kiek dulkė. Po pietų su vizitu buvo Titavėnų kunigai pas kleboną. Užpra-šytas vakare buvau pas gydytoją, lošėme (aš, ženskis, Titavėnų šventikas ir vietinis mo-kytojis) preferansą (-79k). Svečiai tie patys, kaip va-kar. Grįžau apie 1½ val.

12 Sereda. Apsiniaukusi diena, vakarop vėsu, po kiek šalo. Iš vakar įgavau slogą. Po pietų buvau pas gudą, vaikinukų mokyklos mokytoją ir gudę-mergai-čių mokytoją - prašydamas, kad jiedu paleistų savo mokinius, - nes petnyčioj ir subatoj bus rekolekcijos, todėl jie galės atlikti velykinę išpažintį.

13. Ketvergas. Iš nakties pašalę. Apsiniukusi diena, po pietų dulkė. Prieš pietų buvau pas ligonį 17 varstai Kotovščyznoje p. Korzono dvare, buvau su vežim. ir pas pačią poną – užkandau.

14. Petnyčia Rekolekc. Apsiniukusi bet gišilta diena. Žmonem iš sakyklos skaičiau meditacijas. Nuo vakar dienos turiu gerą sluogą. Su svetimu kunigu – Žasgiuno filijos klebonas ir Titavenų kamendorius. Spaviedojom iki 2 val. – užbargem.

15. Subata – antra rekolekcijų diena. Kiek vėjuota, apsiniukusi nešalta diena. Iš sakyklos skaičiau žmonem meditacijas. Išpažinties klausiau iki 3 val. Buvo egzekvijos ir konduktas. Pavargau.

16. Nedėlia. Trečia rekolekcijų diena. Vėjuota nešalta diena. Skaičiau meditacijas. Po pietų klebono arkliais nuvažiavome su Žasgynio klebonu į Žasginį (8 varstai). Iš čia su Žasgyniškiu klebonu, jo arkliais, važiavome į Betigolą, kelias labai prastas, 15 varstų važiavome tris valandas.

17. Paldienikas Betigaloje. Graži saulėta diena. Čionai mat 40 val. atlaidai o drauge ir rekolekcijos. Laikiau sumą ir skaičiau 2 meditacijas. Po pietų proferansavome (+104 k).

18. Utarnikas Betigaloje. Iš nakties pašalę, diena graži; vakare smarkiai lijo. Skaičiau meditacijas. Vakare proferansavome (–239 k), gulome po 2 val.

19. Sereda iš Betigalos į Raseinius. Apsiniukusi vėjuota diena; kartais lynojo. Per tas rekolekcijų dienas spaviedojome iki 2–3 val., kartais ele ir vakare. Vakare apie val. 6 važiavom į Raseinius. Važiavome korėse aš, Betigalos kamendorius, Jurba

Kartą išvirtome į ordelį marmalynę, kadangi buvo arti pievas, man pasitaikė išsonti ir nesusižeisti
ir Raseinių kautenidorių Butrynu, trejetu arkliuj. Kelias prasčiausis. Važiavom žingsniu.
Raseiniuosna (23 varstai) buvom po 10 val.

20. Ketvergas Raseiniuose. Drėgna apsiniaukusi diena. Iš nakties lyg galva sopėjo, oras, mat, kaip barjje prastas buvo. Diakonas, vietinis klebonas, pavedė per visas tris dienas vesti rekolekcijas t. y. skaityti žmonėms meditacijas. Po pietų preferansavome (aš ir abu vietiniu kamendoriu) (+101k). Vakare prieš arbatą buvau išėjęs į miestą nusikirpti; nusiskusti (Vox). Jaučiuos silpnai: smogas didis.

21. Petnyčia Raseiniuose. Iš nakties prisnigta, dienų ištirpo. Kartais saulėta diena. ~~Po pietų apie 5–6 val. apferotzian~~ Išpažintis klausiau iki 3½ val.

22 Subata. Iš Raseinių į Titavėnus per Šiluvą. Kiek vėjuota diena, po pietų ir saulutė pasirodė. Į Šiluvą pribuvau jau gerai sutemus (19 varstų) išgėręs stiklą arbatos ir permainęs skalbinius į Titavėnus (9 varstai) leidaus. Apie 11 val. atvažiavęs kun. radau jau beguitrneimi. Pagėręs arbatos, ėjau į atilsį.

23 Nedėlia Titavėnuose. Klebonas pavedė vesti žmonių rekolekcijas, skaičiau tad dvi meditacijį, laikiau sumą ir kompletorium. Po pietų ir po vakarienės preferansavome (kartą −35k, antrą +240k). Kiek vėjuota diena, jaučiuos silpnai, galva skaudėjo.

24. Panedėlis Titavėnuose. Apsiniaukusi kiek vėjuota diena. Esu suvargęs, neviskai sopa galva. Sakiau meditacijas ir pamokslą sakiau. Po pietų preferansavome (−125k)

25. Utarnikas Titavėnuose. Apsiniaukusi, vėjuota

dienā linojo. Skaičiau meditacijas, laikiau komplektorium coram SS., šiandiena mat pamelis Sv. Apreiškimo Atlaidai. Po paskutinios meditacijos pasakiau į žmones keletą žodžių. Pamaldos užsibaigė apie 4-tą valandą. Jau temstant pagrįžau į Šidlavą - suvargęs
26. Sereda. Graži saulėta diena (+10°R) Po pietų apie 5 val. su klebonu nuvažiavom pas p. Kontrymą su vizitu. Po geros valandos pats ponas pagrįžo iš Raseinių, drauge su juom dar keletas dvarponių atvažiavo. Apie val. 2 grįžome, naktis buvo šviesi. Važiuojant pas Kontrymus užplūdo skaudus lietus su ledais.
27. Ketvergas. Šilta graži diena. Vakarop pats jo ... pusantro egzekvijų. Vakare pas kleboną buvo svečių, lošėme preferansą (+146 k atskaičius ant kortas) Užbaigėm 2 val., po to su vietiniu gydytoju ir aptiekorium veik valandą vaikščiojome ties šventoriumi, gulian 3 val.
28. Pėtnyčia. Tyki be saulės diena (+5°). Keliaus 7 val. Laikiau votivą, spaviedojome iki 3½ v. Atlaidai Sopulingos Pan. Švenčiausios. Į pagalbą vakar atvažiavo Žaiginio filijalistas Kun. Špakevyčė.
29. Subata. Tyki, graži, kartais saulėta, šilta (+9°) diena. Vakarop su vizitu buvo poetas ... Temstant vaikščiojau po miską.
30 Nedėlia Verbų. Iš ryto tyki, graži diena (+12°); nuo pusdienio didis vėjas su lietum kartais. Laikiau votivą ir pamokslą sakiau. Spaviedojau iki 3 val. Vakare su vargoninink.. vaikščiojova po miską.
31 Paldienikas. Vėsi, didžiai vėjuota diena. Po pietų vaikščiojau miške. Vakare buvau pas aptiekorį.

Balandis menuo (Aprilis)

1. Utarnikas. Graži bet drėžiai vėjuota diena; vakare smagiai kartais lrūojo.
2. Sereda. Vėjuota diena, po pietų gerokai atšalo +2°. Vakare val. 5 tamsi Jutrnė, giedojau pirmą lamentaciją. Po jutrnios su vargonininku ir geras sunotenos vaikščiojome po miestelį. Krikštijau merges vaiką.
3. Didysis Ketvergas. Iš nakties (0°), diena kiek vėjuota ir gerokai vėsi. Suma buvo 11 val. Vakare jutrnė val. 5; giedojau šios dienos pirmą lamentaciją.
4. Didžioji Pėtnyčia. Nors nešilta bet gi graži diena. Vakare 5 val. tamsi Jutrnė - giedojau pirmą lamentaciją.
5. Didžioji Subata. Šilta, saulėta, tikri graži diena. Iš ryto spavedojau apie 3 val. Po pietų val. 5 ėjau po miestelio gyventojus šventinti velykinių valgių, vaikščiojau veik 3 valandas. Vakare val. 9 laikiau Completorium. Pasiekus su pertraukomis visą naktį spavedojau.
6 Velykos. Graži, saulėta, šilta diena. Rezurekcija val. 4. Suma (coram SS) laikiau, papuoštos ryšį, baigė val. 8 ryto. Po pietų vaikščiojome su rėmėjais per 3 val. Val. 5 mišparai. Vakare pas kleboną buvo svečių.
7. Antra Velykų diena. Šilta, graži, saulėta diena. Ryto val. 8 ½ važiavau 7 varstai s. p. Kontrynio koplyčią su pasivaldonių, kartu veži pas ligonį į to pačios ponio dvarą. Koplyčiunė medinė ant Dubisos kranto. Prieš sumą išspavedojau keletą ypatų. Per sumą dudavo orkestras kaimiečių (iš 8-10 ypatų). Po sumos suplika-

kacija, pamokslas, - po kurio užkandau o paskui laikiau mišparus. Žmonių, ypač jaunimo buvo pilnutėlė buvo koplyčia net netilpo. Val. 2 nuvažiavau į Skorutiškių dvarelį pas p. Kontrymą. Po pietų buvau nuvažiavęs pas p. Martuzevyčę su vizitu - neradau namie. Vakare pas p. Kontrymą suvažiavo keletas svečių: Širdlavos ir Zasgirio klebonas su savo broliu studentu, Martuzevičius su pulkininku savo broliu ir dar vienas Ponas. Po arbatos buvo lošiama vintas ir preferansas. Apie antrą valandą išsiskirstėme, visteik mėginau gulti:

8. Utarnikas Kotančių (Kotovščizna) dvare. Gražu, šilta (pavėsy 10°) kartais apsiniaukia diena.
Val. 9 iš Skorutiškio nuveža (2 varstu) į Kotančių koplyčią. Atgiedojęs, taip vadinamą, sumą ėjau pas p. to dvaro savininką p. Korzoną ant arbatos. Po arbatos su savininke koplyčios p. Korevina pėsti ėjome į jos dvarelį (apie 2 varstu) ant pietų. Po pietų apie val. 5 vėl grįžau pas p. Korzoną. Vakarop arkliais p. Korevičios grįžau Širdlavon. Jaučiaus geras tik nuo pusdienio gerokai pasirodo gerklė. Atsigulęs tik užmigau, štai žadina (11½ val.) atveža mat mažiuką krikštyti prie krikšto, iš vandens neva krikšty[ta]

9 Sereda. Šilta, graži, saulėta diena. Iš ryto gerklė užkimus ir kosulys, tad mišių skaičiau. Po pietų ilgą laiką vaikščiojau miške, grįždamas buvau užėjęs pas aptiekorį. Vakare su klebonu buvome pas pulkininką Martuzevyčę, jisai mat ryt grįžta į Sibirą, kur tarnauja - atsisveikinome.

10 Ketvergas. Šilta (ant saulės 22°), saulėta diena. Iš ryto smagiai kosėjau, mišių skaičiau. Po pietų poteris kalbėjau miške vaikščiodamas. Vakare su klebonu važiavome Zasgirin (8 varstai), klebono mat vardinės.

Svėčių buvo daugiau 10 ypatų. Lošė vinto ir preferanso (+15k). Grįžau apie 2 val. ryto, klebonas pasiūlino nes ryt stačiai važiuoja Vilniun į kz..
Naktis buvo giedri ir šilta, lyg vasaram.
11. Pėtnyčia. Drožiai vėjuota ir šilti dienu, saulės karp ir nesimatė. Apie 2 val. spaviedojau. Kosulys nedavė ramumo, vakare buvau pas gydytoją - davė vaistų; ↑ apkarpė dar karpą (tik neapalpau) ir užrašė vaistų (abu abejus vaistus 1rb). Vakare trinkau galvą.
12. Subata. Krek vėjuota, nevisai šilta diena. Po arbatos užsik važė pas du ligonius į Kaulakių dvarą (12 varstų), tame dvare davė pietus, grįžtant visą laiką lijo. Važė geraiš arkliaiš, grįžtant netgi gerą vežimą davė. Vakare laikiau mišparus ir litaniją giedojau.
13 Nedėlia. Šilti (+7°) drožiai vėjuota diena, naktį buta šalnos -2°. Laikiau Jutrinę, votivą, sakiau pamokslą; ir giedojau mišparus o po mišparų litaniją. Vakare bažnyčios giedoriams klebonijoj davė pietus. Po arbatos buvau nuėjęs pas Eitmoną, krikštynos mat buvo, grįžau po 11 val. Per dieną tarpais labai kamavo kosulys.
14. Paldienikas. Drožiai vėjuota, šilti diena. Po pietų buvau pas kun. Gerasimavičių, vakariop su vargonin. Vitkausku vaikštinėjau miške.
15 Utarnikas. Saulėta, kartais vėjuota diena +8°. Jau man begrįžtant iš miško pasivaikščiojus, užtikau zakrastijone maniš beieškant, pas ligonį mat reikėjo eiti į miestelį. Nuo ligonies vėl ėjau į mišką kur bevaikščiojant užtikau p. aptiekininką Nagrodz.
16. Sereda. Šilti (+7°) drožiai vėjuota diena, didelės debesaiš nėša. Po pietų atsilankiau pas altaristą

kun. Puketį, nmai apsirgusį (karštį 39,6°). Tuoj telegrafavau Raseiniuosna pas gydytoją; atvažiavo naktį 3 val., konstatavo rožę galvoj. Vakare val. 11 vėl atsilankiau pas tą patį ligonį, karštis puolęs lig normalinio, grįžau apie val. 1. nakties.

17. Ketvergas. Tyki saulėta, graži (+12°) diena. Po pietų su altaristu kun. Gerasimavyčiu buvome Tytavėnuose pas klebonią, grįžome pievakary.

18 Pėtnyčia. Drėžiai vėjuota, nešilta diena. Po pietų čia pat miestelyje buvau pas ligonį. Vakarop po mišių vaikščiojau

19. Subata. Visi, vėjuota, kartais saulėta diena Po pusryčio buvau pas ligonį ažu 2 varstų, pagrįžęs ėjau pas 4 į ot elgetų prieglaudą. Vakare laikiau mišparus. iš nakties pašalę

20 Nedėlia. Nešilta drėžiai vėjuota diena. Laikiau sumą mišparus, giedojau litaniją ir pamokslą sakiau. Spaviedojau nuo 7 val. iki sumos. Kosulys smagiai kamavo. Vakare vaikščiojau buvau pas kun Puketį - ligonį.

21. Paldieniskas. Iš ryto šiltesnė vėjuota diena. Po mišių buvau pas ligonį (2 varstus) Vakare vaikščiojau po mišių.

22. Utarnikas. Iš ryto vėsi, vėjuota diena, po pietų šiltėjo. Prieš šv. Mišias čia pat miestely buvau pas ligonį, grįždamas iš namų patikau kuną su iškilme. Vakare val. 5 [illegible] varstų buvau pavažiavęs į Tytavėnus, karšt pasiviję žmogus sulaukė ir vežė pas ligonį, už Šiluvos kokie 5-6 varstai. Nuo ligonio žmogus vežė per Šiluvą stačiai į Tytavėnus, įatlankęs, savu mat arkliu parvežiau į Saulėnus, nes klebono parvesti.

Visa kelią lijo, kartais labai smagiai.
23. Sereda. Tytavenuose. Šv. Jurgio atlaidai. Su pertraukomis nuo val. 6 spaviedojau ikí 2. Laikiau votivą. Po pietų pamiegojęs ir arbatin kęs pagėręs grįžau su savo klebonu Šidlausi jau temstant. Šauliečių kamendoriaus kun. P. Mit kevičė mišparus laikydamas buvo karp ir apslobęs-nualpęs.
24. Ketvergas. Nešalta diena, nuo ~~pret~~ ryto iki pietų lijo. Vakare šiulta giedra. Buvau pas gydytoją - pripažino, kad gerklei augina. Vakare buvau pakviestas lošėjais-megėjais, kad pamokinti juosios už žilaikytuo laike lošimo. darbavau apie 4 valandas, megino losti „Geriau velnais negu niekad" ir „Neatmesgamas masgas". Prieš tą vaikščiojau miške.
25 Pėtnyčia. Graži, saulėta diena. Iš direkcijos gavau paskirimą į pradines mokyklas. Apvaikščiojau procesiją, nes diena šv. Morkaus. Prieš piet buvau pas gydytoją - tepė gerklę. Pavakary buvau miške, kur buvo visas mokyklių pedagogų personalas mariunes. Svetimas dantaras p. Edell-nufotografavo-buvau ir aš su kun. Geraviečiavyčiu (viso labo apie 11 ypatų) Vakare 8-11 val buvo repeticija.
26. Subata. Šiulta apsiniusi diena. Po pietų tvaika po krek griaudėjo ir truputi lijo. Nuo 11-12 buvau kvieleki mokyklės-pirklajame skyriuje. Antrapoeme skyriuje buvo kvotimai - tai ir čia valandžiuką pasėdėjau. Po pietų buvau miške, bet šį sykias kretulys nieggi telaikė mažų tuai. Gydytojas vėl tepė gerklę. Vakare iki 11 val. darbavomės su megėjais lošėjais. Laikiau mišparus.

27. Nedėlia. Iš ryto lruojo, po pietų tyku, vakare +6°. Po visam buvo blaivybės susirinkimas menesinis. Laikian patryngų, sudėtas ir lūšparas. Po pietų važiavau pas ligonį (6 varstai) Lydavėnų par. Nuo ligonės važiavau į Lydavėnus (5 varstai) pas klebonų kun Jamulaitį su visžiu. Vakarop Šidlavos klebonas patsai neatvažiavo, kaip buvo žadėjęs, bet arklius prisiuntė. Namus grįžau po 12 val.

28. Paldreūkas. Nešiltas kartais ~~[illegible]~~ saulėta diena. Buvau dviklesei mokykloj. Po pietų buvau pas gydytoją – tepė gerklę. Vakare paprasta artistų-mėgėjų repeticija

29. Utarnikas. Tyki kartais saulėta diena. Po pietų vaikščiojau mūsų su gerkle buvau pas gydytoją. Klebonas buvo Rasėjniuose. Vakare lipėme popieriaus Girandinės naujos scenos. Jaučiaus suvargęs.

30. Seredа. Graži, nevisai šilta diena. Vakare Klebonas pradėjo įžengiamas gegužės menesio pamaldas. Buvau pas gydytoją su gerkle. Vakare po pamaldų prašaut mokiniams 5to skyriaus dviklesei mokyklos ėjau į mūsų, kur visos mokinės tojo skyriaus su mokytojais nusifotografavome.

Gegužės mėnuo.

1. Ketvergas. Graži, kiek vėjuota diena. Po mišių tuoj vežė pas ligonį (8 varstai), Iš ryto klebonas išvažiavo į Radviliškį, važiuoja mat į Piterą ant konservacijos vyskupo. Po pietų buvau dviklesėj mokykloj ant kvotimų. Vakare laikiau gegužinės pamaldas.
2. Petnyčia. Graži, šilta, saulėta diena. Iš ryt val. 7 ~~buvau~~ nuvežė pas ligonį. Po pietų buvau 2-ojoj mokykloj ant kvotimų. Vakare spaviedoja, ~~klebonas~~, kamendorius gi Tytuvėnų kun. Vilčinskis laike su iškilmingomis mišparus ir gegužinės pamaldas. Begeriant arbatą atvažiavo Žaigrūo [illegible] klebonas, kun. Spakovyčė, po arbatos preferansavome (−55 k), užbaigėme po 12 val.
3. Subata. Atradimo šv. Kryžiaus atlaidai. Graži, šilta, kiek vėjuota diena. Laikiau Mišparus, procesiją ir gegužinės pamaldas. Aš vienas tiktai spaviedoti neužbaigiau. Prieš votivą atvažiavo dar Tytuvėnų klebonas kun. Mackevyčė. Vakarop išvažiavus Žaigrūo ir Tytuvėnų klebonams, aš, Tytuvėnų kamendorius ir klierikas ir kun. Geranimavyčė – preferansavome (+191 k) Prieš sumą vieną, po visam kita moteriškė atnešė rastuosius pinigus, vienoje buvo 250 k, kitoje 70 su viršum kapeikų, po pamokslo buvo apskelbta. Preferansą užbaigėm po 1 val.
4. Nedėlia. Šilta graži diena. Laikiau sumą ir procesiją, Mišparus ar su procesija ir gegužinės pamaldas. Pamokslą sakė, nušvilpęs iš vakar

dienos Pytaveičių kamendorius, kun. Vilēynskis, ~~kurs~~ tuoj po pietų su klierikų išvažiavo. Vakariop atsilankiau Nagių dvare pas Babonų moteries, mat, jo Motinos vardinės, profesorovne (+179 K). Grįžau su krautuvės vedėja Volteryte apie 2 val.

5. Panedėlis. Graži šilta diena. Po pietų išėjau po arbatos vakare su Vitkauskiu vaikščiojau po mišką iki 10 val. Val. 5½ laikiau gegužinės pamaldas.

6. Utarnikas. Graži šilta diena. Po pietų iki gegužinių pamaldų vaikščiojau, gulinėjau, skaitinėjau miške. Laike gegužinių pamaldų baigiant litaniją, kilo bažnyčioj triukšmas, kas tai suplojo delnais. Iš syk maniau, kad tai beprotis, bet ta pačia valandą dusarymai, išsigandimas „gaisras“ „dega“. Kilsteliu į altorių akis - liepsna iš pačiūnes į augštį, greit dega apipintas apie Panelės Šv. paveikslą vainikas - iš gelių ir popieros. Nesmagu bet dideliai neišsigandau nes vainikas greit degė ir supratau, kad vienai nesuskubs nažirdegti. Užbėgęs vargonininkas su šlapiu šepečiu ant ilgo koto pertraukė vainiką ir ~~ugn~~ ugnis lokalizavos. Kraštai vienų nuo dūmų kiek pajodavo, ypač gi Marijos monograma virš paveikslo. Po poros minučių gedojome jau toliaus litaniją. Bažnyčia pririnko kiek dūmų. Po vakarienės su Vitkauskiu po mišką vaikščiojau. Vėnare val. 11 nuo savo Klebono iš Piterio gavau telegramą, subatoj žada pagrįžti.

7. Sereda. Graži, saulėta bet vėjuota diena, dulkių iki valios. Po pietų išėjau gerą laiką, po vakarienės vienas vaikščiojau - miške. Prieš pietus buvau ant kvotimų mokykloj. Laike gegužinių pamaldų, kai kas vainiku parlūžė duris kamabario.

8. Ketvergas. Šv. Staniuslovo, mano užtarytoja diena. Iš ryto po 11 val. išvažiavau, buvau pas Korzonią Kotaučiuose (8 varstai) Staniuslovas mat. Jo paties nebuvo namie. Poni Korzonienė davė prespėčius. Iš čia važiavau Žasginan (8-9 varstai). Apie val. 5 su Žasginio klebonu važiavome (5 varstai) Kiršikan sveikinti p. Stasio Jankausko, buvome mat užprašyti. Svečių daug nebuvo. Apie 2 val. grįžau (9 varstai) namo. Čia radau daug pasveikinančių užrašų, radau porą vazonų žolynų. Iš ryto viena davė divonėlį po religijos parsklotį.

9. Petnyčia. Graži, kiek vėjuota, saulėta diena. Iki 12 spaviedojau. Popietų ilsėjaus, po to buvo Raseinių Dzvakonas ir važiavęs. Iš ryto atvežė dovenų – ant lovas kroninį kapą. Vakare su Vitkausku važiavome po mišną. Į Šauleinus išsiuntėm klebonui arklius.

10. Subata. Tyki, šilta, saulėta diena. Tuoj po mišių iš ejlės vežė būt pas 3 ligonius (pas vieną 2 varstų, pas antrą ir 3 po 3 varstus). Val. 12 klebonas pagrįžo iš kelionės. Vakare jau buvau beišvažiuojąs į atlaidus Žasginan, bet sutikęs ten pat bevažiuojantį Tytavėnų kleboną, sėdau į jo vežimą, savus arklius grąžinau.

11. Nedėlia Žasginyje, šv. Staniuslovo atlaidai. Šilta bet smagrai vėjuota diena. Laskiau ratinų. Man užteko spaviedoti iki 2 val. o kiti dikiniavo, nes nebuvo ką jiem spaviedoti. Dvizo buvome 5 kunigai. Pavakary su Tytavėnų klebonu grįžau Šidlavon, Tytavėniškių gi pasilsėjęs kova pavažiavo namo.

12. Paldieniukas Šilta bet didžiai vėjuota diena. Rajūnas diena

ėjau su procesija apie darželį: prieš šventorių, sėudrena mat kryžiaus dreūa. Prieš gegužines pamaldas ir po vakarienės vaikščiojau po mišką — dušna kryžiaus dreūa Laikiau geguž. pamaldas

13 Utarninkas. Kartai vėjuota dreūa; vėjas vakariop buvo nutilęs. Su procesija ėjome Tytavėnų kelių, grįžome Lydavėnų pro koplyčią, ėjome pusantros valandos. Laikiau gegužinės pamaldas. Po vakarienės iki 10 val. vaikštinėjau vienas miške.

14. Sereda. Trečia kryžiaus dreūa. Vėjuota, šilta (+24°) tvanki dreūa. Rasytinių kelių prie kryžiaus iš miestelio ~~prie~~ ėjome su procesija. Po procesijos tuoj važiavau pas ligonį (5 varstai). Vakare apsiniaukė, griaudėjo ir žaibavo — vaikščiojau miške.

15 Ketvergas — Užžengimo į dangų V. J. šventė. Vėjuota, nelabai šilta dreūa. Procesija apie bažnyčią rytinę laikiau. Po pietų klebonas ir Tytavėnų kamendorius išvažiavo Rasytinių; buvo ~~nuvažiavę~~ įvažiavę į Žuikarnius pas p. Korevinį, jos mat vardinės. Žuikarniuose buvau ir aš su klebono gaspadine, grįžome apie 10½ v. Bevažiuojant į Žuikarnius pradėjo lyti; lijo gerą valandą, grįžtant apstojo.

16 Pėtnyčia. Vėjuota, apsiniaukusi, vėsi (+8°) dreūa. Ryto val. 6 mažadiewo, atlaikiau mišias ir tuoj važiavau pas ligonį prie pat Zagrūno šalimais (8 varstai). Pagrįžęs pagėriau arbatos ir ėjau į bažnyčią, giedojau do litanijų ir spaviedojau. Po pietų ilsėjaus. Vakare su Vitkauskiu vaikštinėjova po mišką, buvo ~~nova~~ pradėję nevalioti.

17 Subata. Vėsi, apsiniaukusi dreūa, visą laiką dulkė. Iš ryto laikiau noveną, vakare mišparus ir gegužines pamaldas.

18. Nedėlia. Per naktį ir iš ryto lijo. Apie 12 val. kiek išsigiedrijo, šiltesnė liko. Laikiau votivą, pamaldas prie Dvasios šventos, sakiau pamokslą ir giedojau mišparus su gegužinėmis pamaldomis. Per votivą labai suvargusiu jaučiaus, paskum kiek išsipeikėjau. Spaviedojau nuo 6 val. iki 10 val. Po visam davjau sliubą. Po pietų apie val. 5 atsilankė nupražyti vietiniai megėjai-loškai (apie 12 ypatų), kurios ~~ir~~ gi duonini gira ir įvairiais saldainiais (apie 20 botų) pavaišinau. Po 7 val. svečiam išsiskirsčius važiavau Žasginin, ryto mat nesant vietinio klebono, prižadėjau atlaikyti pamaldas su egzekvijomis už mirusį, ir pakavoti.

19. Panedėlis (? Paldienis) kaž Žasginyje. Kartais saulėta, tiksi viduturiniai šilta diena. Giedojau egzekvijų dalį, laikiau gegužinės pamaldas ir palydėjau į kapus vieną didelį ir kitą mažiuką. Nuo kapų pagrįžęs tuoj važiavau pas ligonį (6 varstai), nuo ligonės grįžau stačiai Šidlavon (apie 10 varstų) apie 2 val. atidal. Vakare su gydytoju vaikštinėjant po miestą, apreikorius supažindino su trim paniatėm (jis mat to norėjo) kurios ange Šidlavoje - gyvena Polere. Iš panelių kurios nenorėjau, nebuvom pateunkintu, ir vaikščiojimas buvo nobodus.

20 Utarninkas. Vėsi (+7°) kartais vėjuota, apsiniaukusi diena. Po pietų ilgą laiką ilsėjaus. Vaikštinėdamas vakare po miestą vengiau, kad nesusitikčiau su vakarykščiom viešniom.

21. Sereda. Vėsi (+6°) kiek vėjuota, kartais lietinga diena. Važinėjau į Raseinius, ar iš Kauno grįžtančio klebono parsivežti. Sužinojau Raseiniuose kad leista sulošti Šidlavoje su vietiniais vaka-

per gegužį mėnesį, užsakem apskelbimui afišas. Apie val. 7 grįžome Šidlavon. Vakare su knygnin-
ku Vaičiu vaikštinėjome po miestą.
22. Ketvergas. Šalta, kartais vėjuota diena (+6°). Gaspadinės Elenos vardo diena, buvo keletas svečių. Vakare mėgėjai buvo susirinkę, repeticijų negvyko nes žymiausis lošėjas neatėjo — neva atsisakęs.
23. Petnyčia. Šaltoka, ypač vakare diena (+8°). Po mišių buvau pas ligonį Kalnyškių sodžiuje (10 varstų). Kuomet pagrįžau vašia vome pietūs, pietus buvo po 2-valandai. Vakare buvo repeticija, atėjo mat ir neva atsisakęs lošti.
24. Subata. Vėjuota, kartais lietinga diena. Švenčiau iš klebono vaduinį, vigilia mat Sekminių. Vakare veik visi mėgėjai darbavomes apie sceną, — pritaisem kulisną, pakabinome salėje lempą, išsiskirstėme 12 val.
Iš ryto spaviedojau iki pusdienui, vakare gi po mišparus ir gegužinių pamaldų — gerą valandą.
25. Nedėlia — Sekminės. Iš ryto vėsu, dienos graži. Klebonas išvakiau; Kasčių
Sakiau pamokslą, laikiau, votivą, Mišparus ir gegužines pamaldas. Vakarop mėgėjai darė repeticiją, išsiskirstėm apie 12 val. Prisipažintųs daugybė
26. Paldienį̄kas. Sekminių antra diena. Graži, kiek vėjuota diena. Laikiau votivą, Mišparus, gegužines pamaldas ir pamokslą sakiau. Vakare laukėme trečiai greimirovščiko; jo nesulaukę, patys šiek-tiek greimiravote vakaro lošėjus ir iki pirmai valandai lošė, šendiena mat buvo taip vadinama generalė repeticija. Laike repeticijos buvo leidžiami į salę vaikai, iš sęjungarbo gavau iš įėjo ėmė po 10 kapeikų.
Surinkta apie 5 r. 90 k., buvo kokių 200-300 žmonių.

27. Utarninkas ~~cia-pat~~ - Šiollavoje lietuviškas spektaklis. Per draug triusta buvo apie teatro salę. Parduoti biletus vakarui nesiėjau pas vietinius kunigus ir žymesnius asmenis miestelyje (pardaviau apie 10 vietų), kainos nuo 150 - iki 30 kap. Lošti pradėjo apie 9½ val., dainoriai mat, kurie turėjo dainavimu atidengti scena - susivėlino ateiti. Dainavo per tris kartus, prieš lošimą; po pirmo veikalo ir pasibaigus lošimui, vis po porą dainelių. Choras ir solistas, vienok porą dainelių sudainavo gerokai. Lošimai (A Geriau vėlai, negu niekas ir Neatmezgamas mazgas) nieko daugiau galima sakyti gerai: Pirmininkai (nesupraturn delko; o gal delto, nad as kunigas buvau neva rezisieriumi) Ir buvo iš Lietuvių labai stengėsi lošėjus sukritikuoti!, vienas jų net per skraidančią kraują raistelį kaukirtimų, magėjaus - kad geriau esą nelošti negu taip lošti!!! Tokiais raizėmis ir kalbomis suvientų lošikams sugadino upą. Pasibaigus lošimui - šokiai ir rateliai; galima sakyti nevyko, kaip reikiant, truko mat gero organizatoriaus ir upo. Užsibaigė pasilinksminimas 3 val. Keista, nad vietinis uriadninkas, nežiūrint į tą kad vienas tvarkadarių jam pataisys, visą laiką sėdėjo antroj arba trečioj ir eilėjo su kaskietu. Už bilietus buvo išrinkta apie 75 rubl. Diena kiek vėjuota, nors graži.

28 Sereda. Šilta, vėjuota diena. Išėjau 9½-10 val. Vakarop, atvažiavus iš Raseinių Tytavėnų kasirendoriui parvežė į Tytavėnus. Vakare valandžiukę vaikščiojau po miestą.

29 Ketvergas. Gražu, šilta, vėjuota vien-
diena. Po pusryčių buvau pas ligonį čia
pat miestelyje-pėsčias. Popietų buvau pas
aptiekorių ir gydytoją, vakare vaikščiojau-
po miestą - iki 10 val.
30 Pėtnyčia. Šilta (+15°) saulėta diena.
Iš ryto su mūsiškiu važiavau Žagarėn, laikiau
gedulingas šv. Mišias, konduktavau ir pamokslą
kapinėse sakiau. Iš Žagarės važiavau pro
Naginus, buvau užvažiavęs pas p. Matuzevi-
čių (gėriau arbatos) ir pas p. Baboną - užpra-
šydamas ant rytojaus į lietuviškąjį vakarą.
Grįžau apie 3 val. po pietų. Prieš gegužines pa-
maldas susirgo[illegible] teismo pora liudytojų.
Vakarop buvo trumputė repeticija pirmojo
lošiamojo veikalėlio (geriau vėliau negu niekad).
Prieš išsiskirstysiant iš salės - kai kurie prašė kun.
muzikantai atsisakė rytoj griežti - nesutiko.
31. Subata. Šilta, saulėta, graži diena. Vakare
po gegužinių pamaldų ir Mišparų - trumpai
apie sceną, šiandiena ima antrą kartą lošia
vakarą lietuvišką, programa ta pati (žiūrėk
Utarninkas, 27 geguž.) Prieš pradėsiant lošti mėgė-
jai - artistai mus fotografavo su grimais (Neat-
mezgamo mazgo), pirmojo gi veikalėlio mėgė-
jų negalima buvo fotografuoti nes pritemo.
Prieš lošimą atvažiavo vežti pas ligonį (apie 5
verstų) - klebonas važiavo. Neilgai trukus atva-
žiavo vežti pas kitą ligonį (2 verstai). Važiavau
pats, pagrįžęs radau [illegible] pirmojo veikalo
jau sulošta. Ant šio vakaro, mėgėjai nežinau ne-
kurio lošiant gero apo-mėlo galima sakyt gerai.
Pološimui šokiai, rateliai ir skraplėti krata. Pasilin-
ksminimas buvo daug gyvesnis negu pirma. Lošėjai daug
hitelių tarp vaikučiams šampanas be alkoholio. Gulė 1 1/2 val.

Birželis mėnuo [Junius]

1. Nedėlia. Šaukotė. Keliaus 6 ir važiavau į Atlaidus Šaukotan. Saulėta, karšta diena. Darbo buvo mažai. Laikiau tik mišparus. Po pietų 5 val. išvažiavom (16 varstų), grįžau Šidlavon apie 7 val. Šaukotėj kunigų buvo 6, klierikų 4. Vakare vaikštinėjome po mišką.
2. Paldienikas. Karšta (+25°) saulėta diena. Keliaus 8 val., laikiau mėnesinės prie Širdies Jėzaus mėnesinės pamaldas, giedojome egzempliorių Nokturną ir šv. Mišią su Litanija giedojau. Po pietų važiau plačią daržų čia buvusių lietuviškų vakarų kritiką. Vakare vaikščiojome Špokų, artistų vegėjų, po miškę. Pagrįžęs išplaviau galvą ir gulau apie 12 val
3 Utarnikas. Karšta (+25°) saulėta diena. Po pietų buvo apsiniaukusi, griaudė ir buvo pradėjus nevą lašėti, bet vėl išsigiedrijo. Po pamaldų iš ryto važiavau į Raglaičių kaimą (4 varstai) pas ligonį. Vakare vaikštinėjau po mišką.
4. Sereda. Šilta, tvanki, po pietų apsiniaukusi diena, vakarop griaudė, debesavo smagiai ir po kiek lašėjo. Iš vakarų salės parsiunčiau mažytę klebono fisgarmoniją (4 oktavų) Val. 7 laikiau coram SS. mišparus, buvo procesija bažnyčioje
5. Ketvergas. Dievo Kūno šventė. Iki 12 val. apsiniaukusi, paskui prasiblaivė. Laikiau Jurtynus, Votivą coram SS. ir pamokslą sakiau. Po sumos buvo lauke procesija su 4 stacijom. Iš ryto buvo atvažiavęs Žasgirės klebonas su "Vienybės" redaktorium kun. Aleksiu. Prieš ir po arbatos vaikštinėjau po miška. Šiltyje buvo Šilavos vakaras išpirktas, nugesai vagiasi protestuoti.

6. Petnyčia. Šilta (+20°) graži diena. Po pietų nulydėjęs į kapus kūdikį - ėjau miškan, grįžau val. 5. Mišparų laike klebonas, mat litaniją turėjo giedoti. Vakare vėl vaikščiojau po miško drauge su gydytoju, aptiekorium ir gudė nuikyto- ju, jos mat pamiškėj susitikau.

7. Subata. Šilta (pavėsyje +20°) graži diena. Po pamaldų važiavau į Barsukinę (2 varstai) pas ligonį. Pietus buvo val. 2, klebonas mat važiavo pietų. Atlaikęs vakarinius mišparus su procesija, važiavau Žagarinyn (9 varstai). Proferavoja vakar aš, Ulinkus vikarijus kun. Alekna ir Šiauryte -39 k.

8. Nedėlia Žagarinyje. Karšta šilta diena. Laikiau primaciją ir pamokslą, po procesijos 4 Evangelijų, sakiau. Po pietų vėl, kaip ir vakar proferavoime (-68 k). Belošiant nuvažiavo Šaukoto klebonas Bukontas su broliu savo gydytoju. Val. 8 grįžau Šidlavon. Pagėręs arbatos vaikščiojau iki 10 v. po mišką.

9 Paldieniekas. Karšta, tvanki diena. Pamandęs po pietų ėjau miškan; pagrįžęs laikiau mišparus su procesija ir litaniją giedojau. Po vakarienės iki 10 v. vaikštinėjau miške.

10. Utarnikas. Tvanki (+16°) apsiniaukusi, besaulės diena. Per du kartu tykiai trumputį lijo. Tuoj po pietų Palapėj (3 varstai) buvau pas ligonį Buivydą. Kokstar Sakalauskis pirmeivis prisiuntė ilgą dvie- jų lakštų laišką, kuriame giria savuosius o ant klerikalų burnoja; priežastis rašyto - tai pamokslas kuriame šį tą buvau priminęs ir apie pirmeivius,
~~11. Sereda~~. kad jie, kaip ir kiti nevykę katalikai netik negerbia Šv. sakramento, o tik pajuokia ir kritus prieš...

11 Sereda. Tvanki, apsiniaukusi diena, kartais po trumputį lijo. Po pietų ir vakare vaikštinėjau po mišką.

12. Ketvergas. Tvanki (+18°) apsiukusi diena, po pietų prasiblaivė. Kelrouis 7 val., patrum mnuis, atlaikiau giedotingas šv. Mišias ir koduntavau. Po arbatos atlaikęs į Širdies Jezaus pamaldas, išpažinties klausiau iki 11½ v. Vakare 7 val. su kun. Heraniuavyčiu važiavova Tytavėnuosna į šv. Antano atlaidus. laikiau mišparus su ekspozicija.
13. Petnyčia. ~~Karl~~ Tytavėnuose. Kartais apsiukusi kiek vėjuota diena. Laikiau pamaldas į Jezaus Širdį, litaniją giedojau, paskum Mišparus su aršta laikiau – procesija, novena prie šv. Antano ir litanija. Per pamaldas labai sukaitau ir pavargau. Apie 7 v. grįžova su kun. Heraniuavyčiu Šidlavon.
14. Subata. Graži, kiek vėjuota diena. Iš ryto klausiau išpažinties vaikų tik prirengtų prie išpažinties, po pietų gi nuo 3 iki pat mišparų klausiau išpažinties kurie rytą eis prie pirmos šv. komunijos. Val. 5½ laikiau mišparus coram SS. Po mišparų tuoj turėjau skubėtis Žaygiman su Mišparais. Bevažiuojant per miestelį užkalbinau ponia Stravinskienė, pasiūlydama nuvežti Žaygimyn. Kadangi jos karieta patogesnė ir arkliai (Kirsškio p. Jankauskio kumelei) pinkus – sedau prie jos o savuosius arklius liedau važiuoti paskum. Po mišparų jau temstant užvažiavo su klieriku Betygalos klebonas kun. Jaunlaitis.
15. Nedelia Žaygimyje. Kiek vėjuota, kartais apsiukusi, neperšilta diena. Nuo 8 val. – 3½ spavrediojova. Laikiau sumą, o po pietų suolių koduntavau. Iš Žaygimio važiava Padubysin (Svarstas) pas p. Geranimavičę. Ėjome ant Dubisos krantų ir maudėmės. Vakare ėjo rate-

lius ir kiek šoko (svečių verk nebuvo) sava šermu-
na. Po 1 val. grįžau Šridlavon (11 varstų).

16. Paldieniukas. Vėjuota nešilta diena. Po pamaldų klebonas išvažiavo Kaunan. Po pietų pradėjo dulkti lietulis. Val. 3 važiavau į Pašokovių pas p. Zaleskrenį (neva su vizitu), grįžau apie val. 7½ vakare. Po vakarienės iki 10½ vaikštinėjau kiek po miškų.

17. Utarninkas. Nešilta, kartais vijuota diena. Po pamaldų važiavau pas ligonį į Jurgaičius (3 varstai), ~~pagrįžęs~~ kudrinį konduktavau, po to ėjau čia pat miestelyje pas ligonį. Po pietų tuoj daviau vienai porai šliubą o vakare po arkatos kortai. Per vakarienę gavau dispoziciją į Telšius kamendoriumi ir kapelionu. Vakare iki 11 val. vaikštinėdamas po miškų darčiavau.

18. ~~tt~~ Sereda. Šilta (+24°) graži diena. Vakare vaikštinėjau po miškų iki 11 val. Nusipirkau pakų knygoms ~~siuvėti~~.

~~19. Ketvergas. Šilta tvanki diena~~. Vakare pakavoja kringas. Po arkatos vakare atsilankiau pas Goeltus, grįžau apie 12 val. Tame laike atvažiavo pas manę du kunigu-akademiku - Meckjauskis Polyk. iš Kražių ir kun. Kapusta (Plocko vyskupijos) nors manęs per lopkajį jieškojo vienok nerado.

19 ~~Pėtnyčia~~ Ketvergas. Šilta diena. Po mišių su svečiais apžiūrėjom bažnyčią ir liaudies namus, apie 12 v. jiedu išvažiavo. Vakare p. Sruikus buvo nuėjęs klebonijon.

20. ~~Subata~~ Pėtnyčia. Karšta diena. Prieš piet p. Šimkui ir p. moterei parodžiau liaudies namus. Vakare val. 7½ išvažiavau Radviliškin - per Tytuvėnus ir Šaulėnus. Šaulėnuos buvau 10½ val. vakare, pagėriau arbatos ir važiavau į Radviliškį (25 v. + 17 = 42 varstai). Radviliškyje buvau po 2 val.

22 Subata Košedaryse. Apsiniauki, anksti ryto ir vakare ypač labai lijo. Apie 4 val. [vakare] išvažiavau iš Radviliškio ir Košedaryse buvau 6½ val. (antra klesa 266 k). Čionai ant stoties sutikau savajį klebonų kun. Jurgaitį grįžtantį iš Kauno po rekolekcijų draugė su jo važiavo ir p. [illegible] Vravliškis darbininkas. Nuo stoties ėjau pas Košedarių klebonų kun. Varnų. Čia ir nakvojau, arklių negaut iš dvaro neatlaukiom.

22. Nedėlia. Košedaryse apsiniauki lietinga dienia. Mišias val. 9 gredojau, klebonas su pamaldom išvažiavęs buvo į kokias tai koplyčias. Vakare su klebonu buvome užėję pas vargoninįnkų, pas jį matė susirinkusiųs artistus-mėgėjus pavasario klebonas.

1 23. Paldieniskas - Kaune. Graži, saulėta, karšti dienia. Po mišios gerų valandų (Košedaryse) spaviedojau prirengtus prie pirmos komunijos vaikus. Val. 12 iš Košedarių išvažiavau Kaunan (57 k). Nuo stotės tramvajum atvaziavau Seminarijon, čia gavau ir pietus. Apie val. 4 buvau pas Jo Ekscel. Žemaičių Vyskupą - Karevyčą - papasakojau, kad delei silpnos sveikatos nevelyčiau Telšiuosna nė kapelionu ir katechetu važiuoti, tolčiau papasakojau, kad naujai kelraunų mano vietoj kun. Šumauskas - savo bendrišku gali suerzinti parapiją. Ant visko vyskupas pasakė - pažiūrėsime po rekolekcijų. Val. 6
1 buvau pas Bulgakovą, gerklės gydytojį - sako gerklės sluogas. Suotemoj ant valandžiukės buvau pas Petronį. Arbatą val. 7 geriau motery Draugijoj (stiklų arbatos, lekštį pietų - 20 k).

24. Utarninkas sv. Jono dienia. Kaune Karsta saulėta dienia. Ryto arbatą ir pietus valgiau pas Dr. Maudžiaus [illegible] (k).

Vakarienę su kun. Pakalniu valgėme pas p-lę S. Strazdaitę – vokiečių skyriaus vedėją prie Moterų Draugijos mokyklos. Vakare val. 8 prasidėjo 3-jų dienų rekolekcijos – įžanginį pirmą prakalbėjo Jo Exc. Vyskupas pasakė Veni creator, Tantum ergo, Benedictus – Tegul bus pag. J. Kr.; praeito vizitatoriaus vizitacijos meditacijos. Rekolekcijas vadovauja prof. kun. Matulevyčė (prie Friburgo universitates) – Crehuviz –

25. Sereda Rekolekcijų I diena Kaune. Sanlita, karštą diena. – Vakare prieš arbatą buvau maudyties. Pietus: 1. šalta vežiena 2. bulionas 3. veršiena su skyros 4. gaivarsta su pyragaičiais.

26 Ketvergas Rekolekcijų II diena. Šilta, tvanki kartais vėjuota diena. Val. 4 – vienam išpažinty. Pietus: 1. Šilta su kreinais jautiena, 2. raudonų batvinių zupė, 3. paukštiena su raugintais agurkais 4. Su pyragaičiais ledai. Ryto ir vakare visuomet duodama: supiaustyta žinka, sviestas, sūris, įvairių rūšių duona, baūdelis, pienas ir arbata. Prieš gulžiant val. 9 vakare buvau Neryje maudyties.

27 Petnyčia. III Rekolekc. diena Kaune. Vakar ir šiandien ketiams po 5 val. Karšta tvanki diena. Iš ryto prie arbatos mesos vietoj buvo kiaušiniai ir gera silkė, vakare – medus su žaliais agurkais. Pietus: 1. šalti su agurkais batvinai, 2. grybų kepta košė, prie jos buvo duota rauginti agurkai 3. Kalafiorai su priedais žirnių, morkvų, kiaušinių irtt. 4. Kaž koks tortas ar kas kitas, pyragaičių skonė. Vakare val. 7 paskutinioji konferencija – (estate viri oratoriui) po to vyskupas Te Deum laudamus – prakalbėjo į kunigus ragindamas palaikyti širdyje ugnį meilės Dievo. Per tris dienas rekol. už nakvynę ir pataravimą užmokėjau 6 r. 50 k.

28. Subata. Kaune. Graži, karšta (+35°) diena. Arbatą ir pietus valgiau mes tėvų draugijos valgykloje. Ant pietų buvo 1. Vaisinė sriuba 2. omletas, 3. kiselius. Val. 10 buvau pas J Eksc. Vyskupą - sakė man perkelsiąs nebe panieistas - reikia Telšiuose važinoti. Po pietų val. 6 nuvažiavau į Koše-darių stotį, arklius iš Koscinsiškio dvaro neradęs (sutrukdyta net) ėjau samdytųs arklio. Vežėja jau bevažiuojant į stotį kad pa-mus porą pamiškių vežti į tą patį dvarą, kur ir aš turėjau kakti. Kadangi jieje nuliko mieliai nuvežti ir mane - važiavau drauge.

29. Nedėlia šv. Petro ir Povilo diena. Koscin-siškių dvare pas Stejkunus. Labai karšta diena. Vakar vakare Mikas Stejkunas išvažiavo Ukmergėn. Su Stejkunienė baž-nyčion važiavome Žasliuosna. Per sumą spavedojau. Ant pietų grįžome dvaran. Vakare vaikščiojome po lauką. Vidu-naktį svečiai - pamiškiai išvažiavo Kaunan.

30. Paldreaikas - keliomi. Karšta. Valandą 1 po pietų nuvežė į Koše darių stotį iš čia geležkeliu Radviliškin (III kl. 2.73 r.) Privažiuojant prie Radviliškės oras atvėso ir lietus pasirodė, čia net smagiai palyta. Nusamdęs vežėją ėjau klebonijon. Po valandėlės nu važiavau į Šaulėnus 17 varstų (mokėjau 2 rb), važiavau visai dviejų valandų. Čia pergręs arkačiukės apsinakvojau pas klebona kun Čapą.

Koscinsiškyje pusryčių ap. 2 sv.

Liepos mėnuo [Julius]

1. Utarnikas. Apsiniukusi, vietom tvanki diena. Po pietų su Šaulėnų klebonu važiavome Šidlavon per Tytuvėnus (viso 25 varstai). Tytuvėnuose pas kleboną arbatos pagėrę traukėm toliau, Šidlavoje buvome po 7 val. Po mišparų spaviedojau. Vakare atvažiavo Raseinių kun. Butrycaitas, Viduklės kun. Ambrazevičius, Lydavėnų klebonas Jamulaitis ir Žaigino Spakevyčė. Gulau gerai po 1 val. po kelionės net tvarkiaus.

2. Seredą Šilavė – Aplankymo Pan. Švenč. atlaidai (šilinės čės – vadinama). Kėliaus prieš 7 val. Iš ryto atvažiavo Tytuvėnų kun. Vilčynskis, buvo porą klierikų. Diena karštais apsiniukusi bet gi tvanki. Nors nedaug tespaviedojau – vienok pavargau. Žmonių ne daugiausia ypač prie išpažinties. Vakare baisiai prijam po mišką – poterių kalbėdama. Vakare pas kleboną buvo Raseinių apštolis – dėl užsimušusiojo vakar darbininko prie koplyčios. Nelaimingasis (latvis) krito nuo aukščio 12–14 sieksnių stačiai koplyčion, po kelių valandų mirė.

3 Ketvergas. Karšta, tvanki diena. Po pietų gerą valandą miegojau miške. Apie val. 6 užsidegė p. Zaleskienės pelkės su jauniu mišku – nuo dūmų tvanku. Naktį ilgą laiką negalėjau užmigti.

4. Pėtnyčia. Šilta graži diena. Prieš piet buvau žiūrėti degančio miško. Val. 5 konduktavaukudiki.

Klebonas buvo Raseiniuose. Vakare iki 11 v.
su vretinu gydytoju vaikščiojau miške.
5 Subata. Karštą (+26°) diena. Ryto prižadėtą
pas ligonį, atlaikęs 6 mišią šv, tuoj važiavau
(6 varstai) Pagrįžęs ir pagėręs arbatėlės apie 2 va-
landi spaviedojau. Prieš važiuosiant Tytave-
nuosna į atlaidus val. 7 vakare buvau po
ant Žajgrėcio gatves pas ligonį. Žaigrau Nuva-
žiavę su kun. Gerasimavyčiu Tytavenuosna
spaviedojome. Po arbatos preferavome (+180k),
gulian 2½ val.
6. Nedėlia, Tytavėnuose atlaidai. Atlaikęs
prie graduso koplyčioj giedotą mišią su per-
traukomis iki 3 val. spaviedojau ant svento-
riaus. Val. 9 vadovavau staciją ėjime - sukaitau.
Šilta diena, dulkių iki valios. Kunigų buvo
13, klierikų 6. Išbaigusi grįžome 8 val. Po arba-
tos vaikščiojant po mišką, atėjo jaunimas
prašyti duoti šliubą. Jau buvo gerai įsitemus
kuomet daviau šliubą, vargoninko nebuvo
Kleboną radau pas p. Zalewskį išvažiavusį.
7 Paldieniopas. Karštą (+29°) tyki diena. Tuoj
po arbatos iš ryto (aš, klebonas, kun. Gerasimavyčius
ir koks tai buvo Ponas) preferavome (+690k. 1/1)
Vakarop po arbatos su artistais mėgėjais nuvo-
mena fotografiją, paskui užsikvietęs juos
pas save pavaišinau giru, pyragėliais ir saldai-
niais, išsiskirė po 10 val.
8 Utarnikas Karštą (+26°) tvanki diena.
Po pietų buvau miške, bet griaustinis su
mažu lietelu greit privertė grįžti. Pa-
grįžus truputėlį palijo. Vakare su Špoku
vaikščiojome po mišką, pirma kartą buvau
mieje prie šaltinio.

9. Sereda. Tvanki diena, pavėsyje +26°. Po pietų buvau valandėlę miške, pagrįžęs apie val 5 su klebonu važiavome Žąsginyn; klebonas nuvažiavo į Betygalą, o aš su Žąsginiškių kun. pasp. Jaukausku. Ir bevažinėjant pagavo gausus lietus. Grįžome po 12 val. ir nakvojom.

10. Ketvergas Žąsginyje. Apie val. 9 iš Betygalos pagrįžo klebonas. Preferansavome triese (-38k) Po pietų val. 3 buvome maudytis, val. 6 su klebonu pagrįžome Šilavon. Oi tie bobučių ilgi liežuvėliai; leidžia gandą buk su tula mergaite tankiai vaikščioju po mišką ir pas ją tankiai atsilankau; net taip buvo skaudu, kad nors porą ~~nar~~ žingsnių su ja, būčiau vaikščiojęs po mišką. Nesuprantu, kaip gali nebūtą daiktą dagi klebonui ir kitiems papasakoti; tokiame dalyke, gerai suprantu, apkalbintojo garbinami nedaug sveria.

11. Petnyčia. Tvanki (pavėsyje +24°) didžiai vėjuota, kartais debesuota diena, Tuoj po pietų buvau pas ligonį Juškaičių kaime (6 varstai) nuo ligonies važiavau į Dubysą maudytis — arti vienas varstas. Grįžau apie 5 v. Tuoj ėjau miškan, grįžau ant vakarienės, po vakarienės smagiai apsiniaukė, truputėlį su gydytoju vaikščiojau po mišką ir ties bažnyčios šventoriu.

12. Subata. Apsiniaukusi vėsi (+16°) diena, prie to nemažai vėjuota. Po pietų porą kartų palijo. Vakare oras nurimo, bet gi daugiaus prisidengęs debesais. Pirdien lig nesavo kokiu tai jaučiaus, nežinau kodėl, reikės išvažiuoti nes taip sėdėti nesmagu.

13. Nedėlia. Vėjuota, vėsi, kartais apsiniukusi diena. Laikiau votivą. Pasakęs pamokslą patarian – tegul bus pagarbintas J.Kr., – klausytojai gerai suprato, kad atsisveikinu. Anț pietų buvo visi koplyčios murininkai – latviai, darbą mat užbaigė ir Piterąn sugrįžti važiuoja. Vakare su liokajum važiavau į Kotaučius pas Korzoną, grįžau apie 2 val.
14. Paldieninkas. Didis vėjas, nešilta +16° R. Vakare buvau pas Gocelius.
15 Utarninkas. Kiek vėjuota diena. Prižadėjau pas ligonį; po mišios šv. atvažiavo pas kitą ligonį iš anos pus Žasgirio, pas šį ligonį važiavau aš (15 varstų), pas pirmąjį klebonas. Šią naktį iš Kauno parvažiavo vargonininkas; Kaune mat paskelbė karo apsaugą ir atsišaukimą į gyventojus – kas gali teapleidžia Kauną, nes galis užpulti priešas. Iulas asmuo prisiuntė be markės laišką kuriame nurietą pramanytą mano meilę į kokią tai merginą ir pastarąją smagiai išsibolševikavo.
16. Sereda. Nešilta (+14°) kartais apsiniukusi diena. Keletą kartų sugriaudė ir po keletą lašų palijo. Iš ryto po arbatos buvau pas ligonį tiės Dubirą (7 varstai). Vakare su gydytojum ir aptiekorium bais trukėjome po misiką. Šią naktį klebonas anț savo telegramos į Telšius – „kada atvažiuos kun. Sutiniaus Šidlavoн į mano vietą", gavo atsakymą, kad kun. Sutiniaus 13 dienos š. mėn. mirė.
17 Ketvergas. Apsiniukusi vėjuota kiek diena. Kartais lijo po kiek. Vakarop val. 5 su klebonu buvome Tytuvėnuose, grįžome po 11 val. – lyjo.
J. Gocelytė pirm pietų atnešė užsakytus paperosus

dargi dovanų - puodukas uogų ir da ką. Dovanų nepriėmiau, sakiau, kad jinai kalta dėlei tų vykusių apie mane kalbų, kad aš daugiau su Gocertais susieiti negaliu - viskas dėlei žmonių kalbų. Labai buvau susinervavęs.
18 Pėtnyčia. Apniukusi vėjuota kiek diena. Keletą kartų buvo pradėję lyti. Ryto po arbatos važiavau į Šaulėnus (3 varstai) pas 12 metų mergaitę sergančią raupais. Klebonas buvo Raseiniuose. Per dieną pilnas miestelis buvo arklių, mat veiko į kariuomenę. Žmonės paniškoj. Zapasnius mobilizuoja - rytoj turi sueiti jie į Raseinius. Sutikau vyrą nešantį ant rankų kūdikėlį, akis žmogaus užverktos, moteris jo be galvos iš skausmo, nes mat vyras turi pamesti ir eiti kariuomenėn. Kitas jaunas žmogus dave dvaukštinę ant varpų ir prašė kad rytoj jam einant į Raseinius skambytų varpais.
Popiet buvo atvažiavę Lydavėnų ir Dacgirdžio klebonai. Pas kun. Gerasimavyčę praferavotna (+40) iki saulėsėdžio.
19. Subata. Kiek vėjuota vėsoka diena. Nuo pat ryto per dieną varė iš Raseinių Radviliškin galvijus ir kiaules. Žmonės paskendę ašarose ir nuliūdime. Kas turėjo vieną karvelę arba paršelį - turėjo patsai nuvaryti Radviliškin. Raseinių dziakono taippat varė visus gyvulius.
Vakarop nuvažiavau Lydavėnuosna.
20 Nedėlia Lydavėnuose - Škaplieriuos atlaidai. Veši diena. Naktį buvau susirgęs viduriais. Tyki nešilta diena. Iš ryto atvažiavo Tytavėnų klebonas. Laikiau votivą. Prie išpažinties daugybė svieto, išklausiau didelę gal pusę, 3 val. metai klausė išpažinties. Didžiausia baimė nuo karo ir

bandą, gyvulius mat visus liepia varyti Radviliš-
kin. Raseinių gyventojus gabena kitur - kurkas gali.
Apie val. 5 su Tytavėnų klebonu atvažiavau Šidla-
von. Čia radau jau atvažiavusį kun. Žukauską, ko-
mandiruotą mano vieton. Neilgai trukę visi aš, kun.
Žukauskis ir klebonas (pastarasis su Tytavėnų klebo-
nu) važiavome į Tytavėnus, pasveikinti su varda-
vėnių Tytavėnų kamendoriaus kun. Vilčinskio.
Ten proferavome treze (-55 k) Visi trys grįžome
po 1 val. nakty.
21. Paldienukas. Graži diena. Prie išpažinties dau-
gybė svieto. 3-4 spavedojome iki 3 val. Žmo-
nės su ašarotomis meldžiant prašydami taikos,
buvo girdomos į P. Šv. litanijos, giedojo ir supli-
kacijas. Šiandiena apskelbė ~~varyti~~ dvarponiam
ir Šilavo viršaičiam varyti gyvulius Radviliš-
kin - žmonės bėdoja, kaip be pieno palikti. Buvo
Žaigėno klebonas, padėjo spavedoti. Į Šilavos
banką suvirtino daugybė žmonių, norėjo išimti
sudėtuosius pinigus, gavo tiktai 4-5% visos sumos.
Su kun. Žukausku buvome pas altaristą su vi-
zitais; vakarop buvo miestelyje gaisras. Po ar-
batos su tuo pačiu kun. iki 10 val. vaikštinėjome
po miestą.
22 Utarninkas. Šiltesnė graži diena. Visi spa-
vedojome veik iki 1 valandos. P. Simkus
grįžęs tik iš Palangos pasakojo buk važinė-
damas iš Kretingos girdėjęs kanonadą - karė
prasidėjus. Susirėmime ties Virbaliumi pristatyti
Kaunan į ligonbučius - žinia rašyta iš ligonbučio.
~~Klebonas savo gyvulius išvarė Radviliškin~~.
Šidlavos dvarponiai tiek pat varo savo bandas.
Nuo bažnyčios darbo esu suvargęs.
23. Sereda. Į rytą du kartu smarkiai palijo.

Dreūa vijuota. Pora kartu po pietų lyuojo.
Šeudreūa buvo antra mobilizacija arklių — pri-
imtreje ryt reikia nuvesti Rasejuinosūa.
Bandą vis dar varo kitų Radvliškiu kitų
Kerdonysūa. Buvo slaptus paliepimas, kad užė-
jus priešui naikinti pašaras, javai ir maistas.
Mesteleūai vis do terekuojas su varyūu bandos.
Klebonas ir vakar ir šeudre sakė pamokslą prie
altoriaus, vakar giedojo visų šv. litaniją, šeudre
suplikacija — be išstatyto šv. sakramento.
24. Ketvergas. Graži, kiek vijuota, šilta (+18°) dreūa.
Po Mišios šv. važiavau į Plekaičių sodžių (5 varst.)
pas ligonį. Po pietų su kun. Žukauskiu ilgą lai-
ką ilsėjomės smaudeūi miške. Spaviedojom iki
12 val. Žmonės Kaserniu vakarinėje subatoje Radvliškiu ban-
dą pradėjo grąžti, kaikurių turnėiųjų tik po vie-
ną karvę — pavėlijo persivesdinti namo — vadinas
„išbraškijo". Šeudreūa išvarė klebono karves Rad-
vliškiu, o vieną kumelę nuvedė Rasejuinosūa.
25. Petnyčia. Apsiniauki, nešilta (+15°) kartais
lintinga dreūa. Išpažinties klausėm iki 12 v.
Po pietų kun. Žukauskis išvažiavo per
Tytaveuų Šiauleūuosna į atlaidus šv.
Onos. Val. 4 atvažiavo iš Jurbarko kun.
Bralazaravičė į mano vietą kamendo-
rjumu. Val. 5 per Žarginų važiavau Be-
tygalon į atlaidus (23 varstai). Tres Bety-
galu smagiai prilyta. Vakare profitavome
(+52 k).
26 Subata Betygaloje šv. Onos atlaidai.
Nešilta dreūa, keletą kartų smagiai lijo.
Kunigų buvo 11, klierikų 6. Išpažinties
klausėm iki 4 val. Jau temstant išvažia-
vau Žarginin. Čia radau atvažiavusį kun.

katalikiškų krikščionių su 6 savo vienmolėm.
Pagėręs arbatos apie val. 11 grįžau Silavon.
27. Nedėlia. Nešilta (+15°) kiek vėjuota diena.
Lazkian ~~va~~tvą. Po pietų keturiese preferavome
(−80 k), po to vaikštinėjome iki 10½, po miško.
28. Panedėlnikas. Graži diena. Po mišių jo
giedojau suplikaciją. Prieš ir po pietų pre-
feravome (−10 k). Prieš ir po arbatos vaikšti-
nėjome po mišką.
29. Utarnikas. Šilta, graži diena. Iš ryto
po arbatos su Telšinskiu važiavome klebo-
no arkliais į ~~Telšius~~ [Raseinius] (19 varstų), norėjau
mat ir gavau taip vadinamąjį „npomyck"
iš policijos, kad galėčiau važinėti pėsti po
kareivių kordonų. Bargiaus važinėti į Tel-
šius kareivių pakelęs iš griovio galvą užklausė
iš ~~kur~~ ir kur važinėjame. ~~Raseiniuose~~ apie
2000 yra raitelių, visas klebonijos kiemas
jų pilnas. Išvažiavus iš Raseinių tuoj
prisiėmė su ~~kar~~ arkliais du kareiviu ir reika-
lavo parodyti „npomyck". Grįžau po 6 val.
Preferavome (+9 k). Vakare prieš pat 12 val.
smarkiai palijo, kiek griaudė. Pagrįžęs radau
svečių – Tytavėnų abu kunigu ir Žalgirio
su kun. Kriškiu.
30 Sereda. Kiek vėjuota, nešilta (+14°) diena.
Preferavome (−149 k). Po arbatos kiek vaikštinė-
jome. Vakare daiktų trupintį sukroviau į
skrynutę-paką.
31. Ketvergas. Vėjuota nešilta diena, po pietų
vakarop smarkiai palijo. Prieš pietus buvome pir-
tyje. Po pietų preferavome (−128 k), po to vaikšti-
nėjome iki geros sutemos miške.

Rugpiutis menuo (Augustas)

1. Pėtnyčia. Nešilta (+14°) vėjuota diena, iš ryto lynojo, apsiniaukusi. Po pietų proferavoniai (+18°) Apie 6 val. klebonas su dviem savo kamendoriais (Zukauskis Bialozaravyčė) važiavo Tytavėnuosna į atlaidus. Saulei leidžiantis ir aš važiavau vienu arkliu vienas į Tytavėnus.

2. Subata Tytavėnuose Parciunkulo atlaidai. Vėjuota apsiniaukusi diena; Keletą kartų lynojo po kiek. Kunigų nemažiau 20 buvo, klierikų 6–7. Spavedoti nebaigėm iki 4 val. Vakarop per Tytavėnus perėjo dangiran 4 tūkstančių kareivių, Šidlave jie nakvojo.

3. Nedėlia, Tytavėnuose. Apsiniaukusi, vėjuota tarpais saulėta diena. Keletą kartų lijo po mišparų gi labai smarkiai lijo net kelias paslapo. Šv Mišias giedojau prie grado su vargoninku buvo viennolk. Mišparus laikiau su anota, po mišparų giedojau litaniją. Spavedoti užbaigėm 3 val. Leidžiantis saulei grįžau vienu arkliu vienas Šilavon.

4. Paldieniukas. Vėjuota ~~apsiniau~~kusi diena Klebonas važinėjo į Lydavėnus. Vakare su Jusaičiu vaikštinėjau po miską. Po pietų buvau ant valandžiunės pas Vilbutą. Šią naktį išvogė bažnyčioje iš dviejų škarbonku pinigus – zomkeliai-kaladėles atrakintos rasta.

5. Utarnikas. Tyki saulėta diena (+14°) Po pietų klebonas važiavo į Tytavėnus, aš gi vienas vienu

arklin važinėjau, Juškaičių sodžiuj pas Liūkų (6 varstai) kad mišaudžiuj ji nuvežti mane į Telšių. Gržan prieš vakarienę, po vakarienės su kun. Bialozoravyčių išigeros suofeliuos varksčiojame poniška.
6 Sereda. Kartais aprinkusi, nešilta (+13°) diena. Papriež poną Karčių lijo. Klebonas su kun. Bialozoravyčiu išvažiavo į Pašakarnių pas p. Zaleskiečių. Visa dieną pakavojau dargtus-kringas ir paveikslų sudėjau. Vakare su Jndrelaičiu varksčiojau poniška.
7. Ketvergas. Nešilta vėjuota diena. Po arbatos specialiai praimtas ėjau pas ligonį. Jis po pietų bargiau pakavoti dargtus. Vakarop buvau atsisveikinti pas visus altaristus, rašininką ir kaikurios kitus. Vakarop kun. Klebonas nusproponavo, aut mano išleistuvių, preferansą - lošime 4-aš, kun. Bialozaravyčė, klebonas ir pakvietė kun. Gerasymavyčė, bargėme 12 v. (+318 k). Apie val. 9 davė gerą vakarienę aut 3 dalyvių. Nakvojau ne savo, bute nes patalyne sudėjau, bet klebono svetainėje.
8 Petnyčia - Kėtronyje. Graži, iš ryto ir vakare vėsi diena. Keliaus 7 val. Po šv. Mišias įdaviau vežikui savo mantą, kuris tuoj ir išvažiavo vienu arkliu. Po arbatos val. 10 ir aš išvažiavau poru arklių koroz. Ižžuomių niekas nebuvo išleisti, tik prie šventoriaus vartelių pateminėjau keletą moterų - mergaičių rodos ašarojančių. Važiavau per Lydaviėnus, Šaudininkus, Kėtronyje - pamaniui, valgiau nieva pietus. Bivažiuojant

Kelmėje sužinojau, kad naktį mirė poprošius P. Jusaitis.

Kelmę užtemo nevisuotinai saulė, dangus pasidarė tamsiai mėlsvas, liūdnas, temperatura nuo 26°R. ant saulės puolė iki 6°. Iš Kelmės į Varguvą - čia vėl buvome ant valandos sustoję pasigaivyti užkandžiu agurku su medumi. Iš Varguvos Užventin saulei leidžiantis pribuvom - čia užsinakvojom - vakaras žymiai šaltas. Šia dieną įvažiavome apie 8 mylias.

9. Subata - Kelmėje į Telšius. Naktį buvo šalna - ½°R. Rytas vėsus, diena šilta. Iš Užvenčio išvažiavom prieš 10 val. - Luokėje pas kun. Dziakoną pusiau trečios valandos gavėmės, čia ir pietus suvalgiau. Luokėn važiuodami ne taip toli nuo vieškelio matėme Šatrijos kalną. Apie val. 3 apleidom Luokę ir per Viešvėnus atsibaldėm į Telšius apie 7 val. Iš Luokės į Viešvėnus (daugiau 2 mylių) kuoprasčiausias kelias - kalnai pakalnės per miškus dargi smėlynas. Atvažiavęs į vietą pas sergantį klebona radau su savo gaspadine ir dar kokiu tai žmogumi belošiant kortom. Persistačiau o jie kaip loše taip loša. Ant lovutės čia pat buvo draugas kun. Simaitis begeriąs arbatą. Su juom pradėjau kalbėti, išėjom - atsiprašiau, paskum pagėrę arbatos ėjome į sodą klebono pasivaikščioti. Nors nuo Tytavėnų atlaidų įgijau homeropidą bet gi laime kelionės jinai sumažėjo, gerokai visokiais smagiai užkimus.

10. Nedėlia Telšiuose. Graži diena. Gerklę iš naktiės, ačiū Dievui, lyko geresnė, ne taip nžiuota, kaip vakar flegmon, balsas nenaturalij - storas. Laikiau Jutryną, Sumą (coram exposito ratione belli) ir Mišparus. Spaviedojau iki sumos. Po mišparų kryžiavau. Po pietų kiek prisnūdau, po to šią tą skaitinėjau iš pakų. Vakare ilgą laiką vaikštinėjome po šventorių.
11. Palokainkas. Graži (+14°) diena. Visą vėrą dieną triūsiau apie savo kambarius ir daiktus. Prieš piet buvau lygonį butij pas ligonį - jaunikį su peršautą per kelauną ranką. Vakare su Kun. Simaičiu vaikščiojome priemiestyje ir ant kapų, pagrįžę ant šventoriaus. Gulčiau, kaip paprastai 12 val.
12 Utarninkas. Šilta (+16°) graži diena. Prieš piet, Kun. Seminaryčiui vadovaujant, ėjau su vizitais - pas miesto galvą, jo pagelbininką, porą advokatų, ispravninką (nenadonų naujie) ir kitus. ~~Po piet~~
13. Sereda. Graži, saulėta kiek vėjuota diena. Po šv. Mišių ir arbatos lydėjau kūdikį į kapus. # Mansionariui kun Seminaryčė buvo su revizitu. Vakare po arbatos su kapelionu Kun. Simaičiu važinėjome laiveliu ant ežero porą valandų, iki temstant.
14. Ketvergas. Šilta (+20°) kiek vėjuota diena. Iš ryto po arbatos važiavau (4 varstai) pas ligonį. Vakare laikiau mišparus coram SS. Ryto ir vakare spaviedojau. Kun kapelionis Simaitis išvažiavo Vilniun.

15. Petnyčia. ‹ daugų ėmimo P. Šv. šventi-
-atlaidai. Šilta (+22°) saulėta diena.
Laikiau mišią su procesija. Išpažinties
klausyti neužbaigiau. Per sąlaną sukai-
tai, spaviedotauna, suvargau.
16 Sufata. Graži šilta diena. Iš ryto po
arbatos važiavau (4 varstai) pas ligonį dvarcun.
No ligonies užėjau pas p. Surskienę ~~……~~,
pačią maž prašė. Devnota senuke su savo
dunteri gyvena lyg „сиротствующие помо-
щники". Gerau kavos ir arbatos. Po pietų plo-
viau purifikatorius, po to apsimiegs gerą va-
landą prismudau.
17 Nedėlia. Graži šilta diena. Iš naktivs kiek
palyta, vakare tarppat truputį lnojo. Laikiau
votivą. Spaviedojau no 7 iki val. – suvargau
18 Paldienis kas. Saulėta, nemažai vėjuota diena (+12°)
Vakar buvau siuntęs seseriai 25 r. perevodu
(Piterau) – nepriyėmė vieji delto kad laiško vieto-
je lenkiškai buvo rašyta, šeudrei gudriškai
visa parašęs išsiunčiau (to reikalauja turbūt
karpolitikos žvilgsniu). Laiškai gudriškai rašyti
cenzuruojami čia pat paštoje, kitokis gi kal-
bomis – siunčiami gubernatoriaus kanceliarijon
Panevėžyje – kad uženzuruoti. Vis laiškai
atplėšiama ir jei mėko ‹ taryamo nešti – leidžia
adresatui, tik prikergia – g. ц. – (дозволено военной цензурой).
Po pietų keturi kunigai važinėjome laivelin
po ežerą, vilnis buvo didžios.
19 Utarninkas. Vėjuota, vėsi (+12°) lietinga diena,
vakare kiek prasiblaivė. Prieš pietų ir po pietų
gerą laiką snaudulivojau. Vakarop su kapelio-
nu iki geros motinos vaikštinėjome po miestą.
Sulyg caro paliepimo Peterburg'as pavadintas „Petrograd".

20. Sereda. Kartais apsiniaukę, vėjuota diena, truputį lynojo. Prieš pietus mieste buvau pėsčias pas ligonį. Vakare su kapelionu vaikščiojau po miestą.
21. Ketvergas. Iš ryto karšta, paskui vėsi diena (+12) vakare +8°. Po arbatos mieste buvau pas ligonį, pagrįžęs po valandos važiavau už ežero pas kitą ligonį (4 varstai). Vakare su kapelionu vaikščiojome toli po miesto gatvėles. Po pietų gerą valandą miegojau, tame laike lijo kiek.
22. Pėtnyčia. Vėjuota kartais saulėta nešilta diena (dieną +12°; ryto, vakare +8°) Iš nakties palyta, kartą dieną truputį, o vakare apie 11 v. smarkiai atvejomis lijo. ~~Vakare~~ Po arbatos pradėjau rašinėti savo tėvui ernantą karaui. Vakare su kapelionu važinėjome laiveliu po ežerą, grįžome 9½ val. Grįžtant buvo pradėję truputį lynoti, paskui pradėjo žaibuoti ir lyti smarkiai.
23. Subata. Vėsi (+11°) lietinga dažniai vėjuota diena. Vakare laikiau mišparus. Po arbatos su kapelionu iki geros sutemos vaikščiojome Papilės keliu.
24. Nedėlia. Nešilta (ryto +7°, dieną +11°) kartais vėjuota diena. Kėliaus 6½ val. Laikiau Introitą, Votivą ir pamokslą sakiau. Spavedojau ir užbaigiau 1 val. Suvargau, galva sopa. Pavakarį eksportavau, vakare su kapelionu vaikščiojome ant miesto.
25. Paldieniukas. Vėjuota kartais apsiniaukusi diena. Kėliaus 8 val. Už nuomonę šv. Tėvą Popiežių Pijų X val. 9 buvo atlaikytas iš Kilningos Mišių ir atgiedotas Nuoktuvėnas. Po pietų su kapelionu buvom su vizitu pas Varkalevičių. Vakare su to pačiu vaikščiojau. Mišią laikiausi Popiežių.

26 Utarninkas. Kiek vėjuota graži diena. Po arbatos konduktavau. Vakare iki geros sutemos su kapelionu važinėjome po ežerą, išvažinėjome.

27 Sereda. Šilta, graži, kiek vėjuota diena. Val. 10 ėjau į mergaičių progimnaziją. Tris mergaites egzaminavau iš tikybos. Po arbatos vakare su kun. Kapelionu iki 9 val. važinėjome po ežerą. Už laivą sumokėjome po rublį, kad iki žiemos galėtume važinėti.

28. Ketvergas. Graži, šilta (+22° ant saulės) saulėta diena; naktį +2°R. Vakare su kapelionu vaikštinėjome iki 9 val.

29. Petnyčia. Graži kaitri diena. Naktis buvo vėsi, vakaras šiltas. Išpažinties klausiau nuo 7 iki 10 val. Prieš 10 val. su išstatymu šv. Sakramento buvo Mišia ir visuomet laike karės petnyčiomis ir nedėliomis bus. Po pietų buvome pas mansionaria kun. Šimėnavyčę – kriaušėmis pavaišino. Vakare su kapelionu vaikštinėjome iki 9 val.

30. Subata. Graži, šilta kaip vasaros diena. Prieš piet buvome pirtyje; po pietų valandą ilsėjaus. Val. 6 ėjau spaviedoti labiausia gimnazistų. Taipogi paėjau laike Mišparai prieš šv. Jokūbo atlaidus. Mokinius užbaigiau po 8 val. spaviedoti, kitų veik neklausiau.

31. Nedėlia šv. Jokūbo atlaidai. Keliaus 6 val. Visa diena lijo smulkus lietus (+9°). Laikiau votivą. Spaviedojau iki 1 val. ir neužbaigiau. Kitį kunigai (3 svetimi) darbo veik neturėjo. Po pietų prasimiegojau valandą, vakare su kapelionu važinėjome po ežerą. Vakare blogos naujienos – vokiečiai būk atėmę Kretingą ir daugiau – ir buk jis patrulius ties Šiauliais – žmonės ypač valdininkai pakirdo.

Rugsėjis mėnuo (September)

1. Pañdėlirkas. Šilta kartais apsiniukusi diena. Porą kartų truputį prieš pietus dulkė. Val. 9 atėjus p. Narutavičienės mokyklos mokiniams bažnyčion – atgiedojau šv. Mišią. Prieš Mišią pasakiau neva pamokslinuką ir Veni Creator atgiedojau. Laike Mišių buvo dar ir 4-r klesės miestinės mokyklos mokiniai. Taip tad, prašant p. Narutavičienei, pradėjom mokslo metus pamaldomis, jos mat mokyklos su kapelionu. Vakarykščios apie vokiečių žygius žinios pasirodė perdaug perdėtos, žmones kiek nusiramino. Vakare su kapelionu važinėjome po ežerą – puikumėlis – tyku vanduo kaip stiklas.
2 Utarnikas. Didžiai vijuota apsiniukusi diena, pora kartų lynojo po truputį. Nuo 10 iki 12 val. turėjau moterų progimnazijoj tikybos lekcijas. Po pietų gerą valandą ilsėjaus. Po 5 valandai su kapelionu pėsti ėjome (2 varstų) į svečius pas Molį ukininką – žmonės malonūs, rūmas gražus. Val. 9 parvežė, dagi abelnųj dėjo.
3. Sereda. Apsiniukusi vijuota diena (+12°). Keletą kartų smagiai lyjo. Mergaičių progimnazijoj turėjau vieną lekciją. Eina visokie gandai, buk mūsų kariuomenė išvyta iš Prūsų ir kad prūsai perėję mūsų sieną sudeginę keletą kaimų - miestelių, buk apie Kauno bruzda eina. Prieš vakarienę su kapelionu važinėjome po ežerą.
4. Ketvergas. Vijuota apsiniukusi diena. Kartais sma-

giai lijo. Žmonės paširgoj, kas gali važinoja Sudrjon. Činovnikų šernujuoms davė pašalpą pinigais (į 100 r. rodos) arba biletą nuvažiuoti nurodytoń vietoń. Kai kurios mokyklos nenžsi; minėjo su mokyniais. Kaznačėjstvo prieš pietų išsigabeno. Vakar vakare atjojusieje 60 sargybinių Kuršo, ši rytą Kretingos linkoń išjojo. 3 Baltyčios mylia linko nugkarota.

5 Petnyčia. Nuo 11 val. visą laiką lijo, vakare žaibavo ir kiek griaudė. Po pietų tarp savęs lošeme „polski-banczek" (+2 rub. daugiau) Prieš pietų mergaičių progimnazijoj turėjau vieną lekcijų. Spavedojau ir neužbaigiau per dvi valaudi.

6. Subata. Apsiniaukusi, kiek vėjuota diena (+11°) Iki 10 val. lijo. Ši rytą po arbatos važiavau pas ligonį (3 varstai). Kun. Kapeliomis į Pavandenį išvažiavo. Daugiau dviejų valandų vakare klausiau išpažinties mokinių mergaičių mokyklos. Užbaigęs spavedoti tuoj ėjau nuestelin pas ligonį, grįžau 8½ val.

7. Nedėlia. Graži, nešalta (+13°) kartais apsiniaukusi diena. Laikiau votivą ir Mišparus su procesija. Spavedoti nebaigiau. Po pietų trise važinėjome kiek po ežerą. Po arbatos su Kun. Semetavyčiu vaikštinėjome priemiestyje.

8 Paldienikas. Pan. Šv. Užgimimo atlaidai. Visa diena, dagi vėjuota; keletą kartų lynojo. Šv. Mišias laikiau skaitytą; sakiau pamokslą per gerą pusvalandį. Į atlaidus buvo atvažiavęs tik Varvelių klebonas. Prie išpažinties daugybė, klausyt neužbaigėm. Po pietų porą valandų prisnūdau. Po arbatos vienas vaikštinėjau priemiestyje.

9. Utarnikas. Nešalta apsiniausi kartais diena, truputį lijo. Prieš pietus mergaičių progimnazijoj turėjau dvi lekciji; kaikurie tėvai atėmė savo dukteris iš mokyklos. Vakare vaikščiojau priemiestyje.
10. Sereda. Daugiau saulėta nešalta diena. Mergaičių progimnazijoj turėjau dvi lekciji. Pas švenčiką buvau su vizitu, neradęs namie palikau lietuvišką bilietuką. Vakare su kapelionu važinėjome po ežerą - labai tyku.
11. Ketvergas. 2ž ryto +5°, dieną 12° R. Graži kartais saulėta diena. Turėjau dvi lekciji. Prieš pietus ir po pietų apie gerą porą valandų išėjęs, galva matyt nerviškai sopėjo. Vakare su kapelionu vaikščiojome priemiestyje.
12 Petnyčia. Graži nešalta diena. Spaviedojau daugiau 2 valandų. Val. 10 laikiau taip vadinamą šv. mišią coram exposito o paskui supli-kaciją (vyskupo įsakymu laike karės laikytina petnyčiomis ir nedėliomis prie įstatyto Š.S. šv. mišią). Prieš 12 val. turėjau vieną lekciją.
13 Subata. Graži visa diena. Po arbatos važiavau pas du ligonius - miestelyn ir į kaimą (3 varstai). Pagrįžęs turėjau vieną progimnazijoje lekciją. Po vakarienės su kapelionu buvome užėję pas kokią tai gaspadinę paraginti ją užmokėti gimnazijoj už savo gimnazistę. Apie 8½ val. atsilankė at-kai ir at-kės pas mane. Ilgą laiką kalbėję ir dainavome. Padainavę ir šiek tiek pavalgę apie po 11 val. išsiskirstė.
14. Nedėlia - Eigirdžiuose. Keliaus 6 val., aštuntoj buvau jau Eigirdžiuose (9 varstai) atlaiduo-se. Spaviedojau apie 3 val. Laikiau sumą. Val. 9-11 geras paliejo, o paskui gražiai išsigiedrijo.

Pagrįžęs ~~tuoj~~ apie 6 val. tuoj su kapelionu tais pačiais arkliais važiavome pas p. Koruatauskių su vizitu (2 varstu). Po arbatos ilgai šachavęneužbaigėm partijos.
15. Paldzieńkas. Visą be paliaubos visą dieną lijo, audra, vėsu +5°R. Vakare su kapelionu ėjome pasivaikščioti ant ežero bet lietus sulaikė.
16. Utarnikas. Vėsu +6°. Didis vėjas, tankiai lijo. Turėjau vieną lekciją. Po pietų proferavome (+115k). Vakare nežiūrint į audrą vaikštinėjome su kapelionu po miestą.
Vakare sargybinis parvežė buvusi lokajį, kuris pavogęs kunigo 50 rb. pabėgęs buvo pas Pažiūro. Klebonas Lieplaukėn išvažiavo.
17. Sereda. Iš ryto vėsu (+3°R), paskui rodė gražią dieną, bet paskui kilo didi audra kartais su lietumi. Po pietų proferavome (+220k). Trupučiį vaikštinėjome vakare su kapelionu. Prieš pietų turėjau 2 lekciji.
18. Ketvergas. Vėsu. Audra kartais su lietumi. Prieš pietų turėjau porą lekcijų. Ponei Narutavičienei prašant sutikau duoti pamokas lietuviškos kalbos josios progimnazijoj kur drauge esu kapelionu. Po pietų gerą valandą prasimdan. Vaikščioti nebuvau.
19. Petnyčia. Kartais lietų̄jo, kartais gražu. Turėjau dvi lekciji. Trupučiį proferavome (+31k). Po pietų važiavau Lieplaukėn (8 varstai) parsivežti klebono atsėdėjusi rekolekcijas. Grįžome apie 1 val. nakty - mėnesiena.
20. Subata. Vėsu (+4°) graži diena. Turėjau vieną lekciją. Vakare po arbatos su kapelionu vaikštinėjome po ežerą, kartais užėjus debesiui lietų̄jo, šiaip jau mėnesiena švietė, grįžome po 9 val.

21. Nedelia. Vėsi, kartais liūtinga diena. Mobilizacija arklių, visi pašaliai prisistė arklių. Laiškiau mūną. Pasivaikščioti vakarop su kapelionu užėjome pas g. Lukauskių, grįžome po 11 val.

22. Paldienukas. Ryte, iš nakties +2°. Nors ir graži buvo diena, bet užėjus debesiui kartą kitą liūojo. Turėjau vieną tikybos lekciją o kitą lietuviškos toj pačioje moterų progimnazijoj (vakare buvome pas Kikilas, kava, pavaišino, krikšpadainavo, tačiau keletą valelių, grįžome apie 10 val.)

23. Utarnikas. Kartais saulėta, kartais apsiniaukusi diena, porą kartų liūojo. Keletas mobilizantų buvo išpažinties. Turėjau vieną lietuviškos kalbos ir dvi tikybos lekciji. Nuo pat ryto lyg ne savo kailyje jaučiaus, galva kartais nervingai sopėjo. Po pietų proferavome (+82 k).

24. Sereda. Iš nakties šalna (0°). Saulėta diena, trupūtį krupomis snigo. Iki pietų turėjau dvi tikybos lekciji. Po pietų iki mokytojais važinėjome su kapelionu po ežerą. Į vakarą suvažiavo daugybė mobilizantų, bažnyčkiemis ir mugės vietą pilna vežimų. Po arbatos vaikščiojome mieste su kapelionu.

25. Ketvergas. Iš nakties pašalė (−1°R). Išpažinties daug buvo mobilizantų – veidai jų išblyškę-suvargę lyg negyvi. Miestas pilnas mobilizantų, sako esą apie keletą tūkstančių. Iki pietų turėjau tikybos ir lietuvių kalbos lekciją. Vakare lyg ant poterių susirinko sujėjo daugybė į šventorių (visai netarnavusių kariuomenėje) mobilizantų ir suklaupę karštai meldėsi. Diena saulėta, graži.

26. Pėtnyčia. Apsiniaukusi drėgna diena, dulkia lyg rūkas krinta. Mobilizantus spaviedojame nuo

tamsos (6½ val) lyg 10½ val. Po mišios ėjau miestan pas Ergonį. Po pietų proferavome (−35k). Po arbatos su kapelionu vaikštinėjome mieste ir ant šventoriaus iki 8 valandai.

27 Subata. Nešalta saulėta kartais diena (+4°). Mobilizantų išpažinties klausyti pradėjo prieš 6 val., iki 9 užbaigėm. Prieš piet turėjau dvi tikybos ir vieną lietuviškos kalbos lekciją. Vakare 7½–11½ val. turėjau svečių (atkai). Užką išsiplepėjo padainavo mokinis. Laikiau misparų.

28 Nedėlia. Nešalta kiek apniukusi diena, vakarop lyg kiek dulkė. Spaviedoti ėjau 7 val, užbaigiau val. 1, daugiausia mobilizantai. Su Jutrimų, votivą laikiau ir pamokslą sakiau. Po pietų prisnūdau valandžiukę. Po arbatos po miestą ir šventoriu su kapelionu vaikštinėjome.

29. Paldienikas. Nešalta, apniukusi, vėjuota diena, kartais lijo. Turėjau 3 lekcijas. Mobilizantų mažai buvo prie išpažinties. Po pietų gerą valandą miegojau. Vakare su kun. Seminarijoj buvota pasp. Lukavyčę, proferavome (+241k), grįžome po 11 val. Gulėm po pirmos valandos.

30 Utarnikas. Labai apniukusi, vėjuota diena; tarpais lijo. Turėjau dvi tikybos ir vieną lietuvių kalbos lekciją. Po pietų proferavome (+231k). Vakare su kun. Seminarijoj vaikštinėjome. Vakare val. 7 atvažiavo naujai paskirtasis į Telšių klebonu kun. Korzon'as; drauge su juomi atvažiavo ir Viešvėnų klebonas.

Spalių mėnuo (October)

1\. Sereda. Apsiniaukusi, nešalta diena. Prieš pietus naujasis klebonas apžiūrinėjo ir derėjo senojo klebono baldus. Po pietų trupučiuką proferavome (+27k). Vakare pasivaikščiojęs su kun. Šemenavyčiu užėjome pas p. Lukavyčių – proferavome (–198k). Grįžome po 11 val.

2\. Ketvergas. Iš ryto didi migla, (+1½°) Apsiniaukusi diena. Turėjau dvi lekcijas. Senasis su pan. [illegible] klebonu Veisėjų[illegible] išvažiavo vakare. Vakare pasivaikščiojęs su kun. Šemenavyčiu buvome užėję pas kiek[illegible], proferavome (–10,k) Grįžome 11 val. Po pietų esportavau iš mies[illegible]

3\. Petnyčia. Graži, saulėta diena. Klausiau išpažinties ir egzekvijas giedojau vienas. Turėjau tikybos ir lietuvių kalbos lekcijas. Po pietų proferavome (–7k). Vakare laike ir po mišparų spaviedojau. Iš vakaro į rytinčius atlaidus suvažiavo 4 kunigai.

4\. Subata. Šv. Pranciško atlaidai bet ne šventė. Keliaus 6 val., po 7 laikiau skaitytąją šv. Mišią, mobilizuotai maž nepriėdanti laiko norėjo išklausyti mišių šv. Trupučių neišspaviedotų liko. Prieš votivą atvažiavo Veisėjų klebonas, drauge ir minus pagrįžo klebonas. Laike pietų diakonas Getys į klebonas prakalbą sakė lietuviškai – dėkavojo jam aži svetingumą, kokį per ilgą jo buvojimą Telšiuose kiekvienas patyrė, taippat linkėjo gero atlsio ~~[illegible]~~ kuomet nenž ilgo ~~ir bus~~ turės liuti čiapat altaristu. ~~Vakare su kun.~~ Prakalba klebonui matyt labai nepatiko, tuo labiau kad lietuviškai. Vakare su kun. Šemenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius, proferavome (+ [illegible]).

5. Nedėlia. <u>Rožančinės atlaidai</u>:
Apsinkusi, vėsi išties diena, po kiek lyja.
Šakiau monstranciją pamokslėlį ir šumą lan-
kiau. Po pietų apie 4 val. nubarę su Ves-
vėtu, klebonu spavedoti. Vakare pas p. Lu-
kavyčių proferavome (-203 k), grįžom 11 val.
6 Panedėlis. Nešalta (+3°) graži diena. Iki
pietų turėjau 3 lekcijas. Vakare po su kun. Semė-
navyčiu buvau pas Kirklus, grįžome 11 val.
7. Utarninkas. Graži nešalta diena (+4°). Turėjau
dvi tikybos lekcijas. Vakare buvome pas Lu-
kavyčius, proferavome (-79 k), grįžome apie
2 val.
8. Sereda. Vėsi (+2°) vėjuota diena. Turėjau dvi
lekcijas. Jau turistavę pėsti ėjome pas Vlas,
kun. Kapelsonis, jo brolis ir kun. Semėnavyčius)
pas Molį (1½ varsto) Val. 11 visus didelėse
korose parvežė, visi patogiai gulėjome ant
šiaudų. Pavakarį esportavau numerių.
9 Ketvergas. Vėsi (+2°) kiek vėjuota diena.
Turėjau porą lekcijų. Po pietų esportavau.
Vakare pas p. Lukavyčių proferavome (-599 k)
keturiese. Grįžome po 12 val.
10. Pėtnyčia. Graži nešalta (+7°) diena. Turėja
porą lekcijų. Vakarop su kun. Kapelsonu ir
jo broliu važinėjome po ežerą. Po arbatos nepra-
šytas, buvau pas p. Lukavyčius, proferavome (+179 k)
apie 1 val. grįžau. Klebonas baldus gabena
į jam paveslą butą.
11. Subata. Graži, saulėta diena. Turėjau dvi
lekcijas. Po pietų kiek buvau prisnūdęs bet
nežadino parkrašti nervų, po to laikiau
moksparų. Vakare po arbatos su kun. Semėnavy-
čium varkstinėjome. Klebono veik visus baldus
išnešė iš klebonijos į jo butą.

12. Nedėlia. Iš ryto didis rukas, vėsu (+1°). Laskiau mokiniams skaitytą mišią. Spavedoji nebaigian per sumą, po to sakiau pamokslą. Po arbatos in lyg klebono propozicijos proferavome (+17k). Paskui iki 10½ su kun. Seminarijoje vaikštinėjome pomestą
13. Paldienikas. Iš ryto apsiniaukę, visi diena. Turėjau dvi lekciji. Po pietų su klebonu važiavome Alsėdžiuosna (17 varstų) pas kleboną ant varduvių. Proferavome (+443k), paskui ėjome į svarių ratelių. Kunigų 10 rodos buvo ir nemažai kitų svečių bei viešnių. Apie 5 val ryto su klebonu grįžome.
14. Utarninkas. Visą dieną apsiniaukę, šerkšnas ant medžių, šalta (-1½ R) Tuoj po mišios po 10 v. važiavau pas ligonį (~~10v~~ 6 varstai). Mokykloj neturėjau laiko būti. Po pietų 2-3 val. miegojau. Vakare iš Petrogrado gavau nuo sesers Gražildos laišką kuriame rašo, kad pardavė rankos operacijai. Iš jos laiško tik sužinojau kad do Petrograde tebėra, buvau manęs kad namie; Jos skaudus pilnas laiškas, motynos, išėjus Boleslavui mobilizacijon, likusias Elmininkuose-atitrūkę mano visai ypą, liko liūdna ir nemanian ant dienos kitos atsilankyti tėviškėje, kad kiek suraminus motiną ir apie Boleslovą sužinojus. Šventoriaus vartai, zokrastija ir bažnyčia išpuošti vainykais, žmonės mat laukia naujo atvažiuojant klebono.
Iš mokyklų direkcijos gavau popierį, kuriame mi pavėlijama išguldinėti tikybos pamokos mergaičių ir berniukų pradinėse mokyklose.
15. Sereda. Kartais saulėta bet po visi (0°) diena. Turėjau dvi lekciji. Vakarop buvau pas ligonį (2 varstų) be Švenčiausiojo. Pasakius, kad atvažiavo kunigas, ligonis-senelė sako ar tai velnias irtt.

paunėjes mat protas. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas Kirkilų. Val. 10 pagrįžę radome atvažiavusių su naujojo klebono daiktais vežimų.

16. Ketvergas. Iš ryto ir vakare nežymi šalna. Dienu gražu bet vėsu. Vidudienį nuvertę buvau pas ligonį. Turėjau 2 lekcijų. Jau temstant atvažiavo kun. Korzonas, naujasis Telšių klebonas su savo senele-motyna ir gaspadine. Vakare užsakiau pačtos arklius į Paprlių stotin (6 mylios - 6 rubl.) Vakare reikalingiausius kelionėj daiktus susidėjau.

17 Petnyčia. Iš nakties pašale - gruodas, diena šalta (-2°R). Keliau 6 val. Val. 8 pačtos arkliais išvažiavau Paprlio stotin (6 mylios). Pusiaukelėj t. y. Triškiuose buvau pusvalandį sustojęs pas kun. Rymeikų klebonų. Val. 1½ buvau ant stoties. Val. 4 išvažiavau traukiniu į Panevėžį (II kl. bilietas 261 k) Persėsdamas kitan traukinyn Radviliškyje sutikau keletų kunigų. Pribuvęs val. 9 Panevėžin su kun. Vaitku važiavau klebonijon kur ir apsinakvojau.

18 Subata. Šalta kiek vėjuota diena (-1°). Kelęs 5 val. ir atlaikęs Panevėžyje šv. Mišias tuoj važiavau stotin. I Anykščius iš Panevėžio traukinys išėjo 7 val. (4 kl. bilietas 165 k) Val. 11 atvažiavęs į Anykščius nusisamdžiau arklį į Elmiškius (3 varstai) Bevažiuodamas buvau sustojęs valandėlę pas kun. Pralotą - dėdį. Boleslavo namie neradau buvo Aukmergėn išvažiavęs - link mobilizacijos, ant manęs mat jis buvo paliuosuotas delei širdies nerveikos.

19. Nedėlia. Šalta (-2°R) diena. Bažnyčion

ėjau pėsčias. Prieš sutemą sutikau tik iš Ukmergės parvažiavusį Boleslovą. Pavakary mus Praloto parvežė namo.

20. Paldienis kasyklos[Slemininkuos?] Šalta (−3°) vėjuota diena. Bažnyčion važinėjau su Boleslovu. Kaip vakar, užvakar iš žendre gulau 12 val. Vakare susirinkoviau daugėlis, nyt maž išvažiuosi.

21. Utarnikas – Panevėžyje. Kėliaus 5 val. Iš ryto lijundra, kelias slidus. Tuoj su Boleslovu važiavau bažnyčion, pjai man Mišioms patarnavo. Išgarę arbatos klebono arkliais aš Bolesl. ir pats klebonas važiavom į Atmykščių stotį. Čia mane išleisti atėjo motyna. Val. 8 ryto su klebonu išvažiavom traukiniu, Panevėžyje buvome po 11 val. Nusisaudęs vežėją nukakau klebonijon. Popietį buvau pas Jo Ekscel. Žemaičių Vyskupą. Su Inspektoriu Seminarijos kun. Paltaroku ilgai vakare šnekučiavome, ' Panevėžio klebonijoj.

22. Seredą. Atlaikęs iv Mišią ir išgėręs arbatos važiavau į stotį val. 9. Trūnėvau Radviliškio val. 12, kito traukinio reikėjo daugiau 2 val. laukti maž geroka susivėlavo. Kadangi daugelis buvo pasakęsi, turėdamas 2 klesos bilietą važiavau pirmu klasu. Papilyje pribuvęs val. 5 ir nusisaudęs pačtos arklius tuoj lėkdau Telšių linkon (5 mylios 5 rubl.) Pusiaukelėj t. y. Triškiuose valandžiukę sustojęs pas kleboną išgėriau arbatos. Val. 11 buvau jau Telšiuose. Oras šaltas (−10°) ūkanuota.

23. Ketvergas. Šala (−2°), menesiena. Moterų progimnazijoj turėjau dvi tikybos pamokas. Iki vakaro galva kartais skaudėdavo, popietį gerą valandą miegojau.

Vakare su kun. Semenavyčiu ir diakonu Laniauskiu atsilankeme pas p. Lukavyčius. Proferavome, esi po 12 val. (+414k).
24. Petnyčia. Šalta (−5°) graži diena. Ant ežero jau užšaldęs ledas. Esi pretų skaudulia-vo galva. Turėjau tris lekcijų. Popietų mezgojau, vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas Lukavyčių, grįžome po 11 val.
25 Subata. Tyki, graži, šalta (−5°) diena. Turėjau 2 lekcijų. Vakar ir šendie esu be upo, lekcijos nevikrota. Popietų ilgą laiką gulinėjau. Vakare kun. Kapetonių ir kun. Semenavyčius ir aš vaikščiojome, buvome ant miesto (?) miniš paskirtus. Val. 8 geriau dar stiklą arbatos, tarp vadinamą vakarienę.
26 Nedėlia. Miglota diena. Oras atpuolęs (−1°). Laikiau mokiniams Mišią. Išpažinties klausyti per mišią užbaigiau. Vakarop su vizitu pas kleboną buvo Eigirdžių klebonas (kun. Volančius) ir p. Naturavyčienė (mergaičių 4 mokyklos direktrizą) su savo sūnu-atovu. Visi gerė arbatą. Klebonas užsiliko ant ilgesnio laiko. Mūsų Eigirdžių klebonas ir aš proferavome (−247 k su kortom). Užbaigėme apie 11 val.
27. Paldievkas. Keliaus 6½ ir laikiau primariją – esu maž šią savaitę hebdomadarius. Miglota diena, atodrėgis (+3°k). Nuo 12 val. pradėjo kiek lynoti. Buvau pradinėse mergaičių ir berniukų mokyklose tarpu apie valandas trypos paitokėmis. Moterų progimnazijoje turėjau 2 lekcijų. Klebonas su kun. Semenavyčiu popietų išvažiavo į altarijų drauge ir su vizitu.

28. Utarnikas. Vėjuota lietinga diena, biaurus. Turėjau 4 lekcijas trijose mokyklose. Vakare preferansavome (+ 166 kap.) Užbaigėme 11 val.

29. Sereda. Iš ryto purkš, šviesi diena. Nuo 12 val apsiniaukė, vėjuota, lietinga (+4°) Turėjau 2 lekciji. Po pietų aš, naujasis klebonas ir kun. Semenavyčius važiavome su vežiku pas p. Andrzejewskį (2½ varsto) Gėrėme arbatą, grįžome apie 8 val, vėjas krėtus.

30. Ketverga. Vėjuota, biauri lietinga diena. Progimnazijoje turėjau 2 lekciji. Vakare val. 6 ėjau į moterų progimnaziją ant taip vadinamo, mokytojų „soveto", švęsti mat mokslo metų pasibaigę. Visiems mokytojams statomi buvo iš pasivedinėjimo, atydos ir darbštumo laipsniai. Sovetą užbaigę klesoje gėrėme arbatą (buvo 5 mokytojos ir aš). Mokytojas palikau do begeriančias arbata; grįžau apie 8 val. Čia radau jau pabaigtą vintą losti. Kadangi klebonas ėjo pirštu, tai ir mane užprašė prie preferanso (+309 k.) (buvome 4: aš, Vėžvėnų klebonas, p. Zukavyčius ir kun. Semenavyčius). Baigėme 1½ val. nakty. Dar po pietų klebonas klausinėjo mūsų ar mes prisidėsią prie manomo išleisti lietuvių kalboje kasdien telegramas apie karą. Redaguoti ir versti turėtume, mūsų vieton versti. Įtikėjau, žinoma.

31. Pėtnyčia. Biauru tankiai kritulių lyja (+4°) Turėjau 2 lekciji. Val 5 laikiau coram Sacramento mišparus, po mišparų truputį spaviedojau.

-